

4,5 zł
(w tym 5% VAT)

NAKŁAD: 4100 szt.
(udokumentowany)
Nr indeksu 385050

21
października
2024

NR 43
(3510)

Numer w sprzedaży do 27 października 2024 r.

www.zyciebytomskie.pl

Znajdziesz nas także facebook

ZYCIE BYTOMSKIE

facebook.com/zyciebytomskie

UKAZUJE SIĘ OD 1956 R. W BYTOMIU I RADZIONKOWIE

www.zyciebytomskie.pl

Wasze Życie w internecie 24/7

2200 kibiców będzie mogło na żywo oglądać piłkarzy Polonii Bytom

Umowa podpisana: będzie druga trybuna na boisku przy Piłkarskiej

Tomasz Nowak

BYTOM. KIBICE POLONII MAJĄ OGROMNE POWODY DO ZADOWOLENIA. ICH PUPILE SERYJNIE WYGRYWAJĄ I IDĄ PO AWANS, A W MINIONY PIĄTEK OGŁOSZONO, ŻE ZA ROK BĘDĄ MOGLI ZASIAŚĆ NA DRUGIEJ, ZADASZONEJ TRYBUNIE NA BOISKU PRZY ULICY PIŁKARSKIEJ. **SPÓŁKA BYTOMSKI SPORT PODPISAŁA UMOWĘ Z WYKONAWCĄ, KTÓRY JĄ ZBUDUJE, A DO TEGO WYKOŃCZY DWIE KONDYGNACJE BUDYNKU KLUBOWEGO. WSZYSTKO MA KOSZTOWAĆ NISPEŁNA 26 MILIONÓW ZŁOTYCH.**

STR. 20

BYTOM

Byli szefowie BPK oskarżeni o defraudację 18 mln

STR. 3

KARB

Mamy kolejny piękny mural

STR. 4

BYTOM

Kogo natchnęły WENY, kogo pokochały MUZY?

STR. 12

STR. 9

Marcin Pawlenka

marcin.pawlenka@zyciebytomskie.pltel: **504 107 534**

Masz ważny temat?

Poinformuj nas o tym:

e-mail: redakcja@zyciebytomskie.pl | www.zyciebytomskie.pl

Waszym zdaniem

Często wracano do sprawy popadającego w ruinę dawnego Komitetu Miejskiego PZPR. Teraz kupił go nowy właściciel i oby jemu wreszcie udało się ten gmach zagospodarować. Ale mnie interesuje też inna ruina. Chodzi o niedokończone budynki tzw. Kwartatu przy ul. Kwartatu naprzeciw plebanii kościoła Świętej Trójcy. Ostatnio przechodziłem tamtędy i zobaczyłem, że ogrodzenie jest w jednym miejscu rozwalone, można tam wejść. To zapewne świetne schronienie dla meneli, ale też miejsce niebezpieczne. Czyja to jest obecnie własność?

Lech Baczański

Jestem zbulwersowany wprowadzeniem ruchu jednokierunkowego na ul. Tarnogórskiej. Jej asfaltowa jezdnia najpierw została celowo zwężona. Pomiędzy torami tramwajowymi a asfaltem zwiększono szerokość pasa zieleni, którego wcześniej nie było! Proszę zlikwidować ten pas zieleni i ulica stanie się szersza. Pas dla rowerzystów jest mało przydatny. Samochody jeździły tą ulicą w dzień i w nocy, w śniegu i w deszczu. Natomiast rowerzyści praktycznie w ogóle z niej nie korzystali. Ponadto, kierowcy najchętniej korzystali z ul. Tarnogórskiej w tym kierunku, w którym jest to niemożliwe teraz. Osoby wyjeżdżające z ul. Olimpijskiej właśnie przez ul. Tarnogórską i dalej skręt w prawo w Chrzanowskiego miały najłatwiejszy dojazd do Urzędu Miejskiego, do dworca autobusowego i kolejowego, dalej w kierunku Krakowa, Świętochłowic czy Chorzowa. Obecnie ci kierowcy będą powodować dodatkowe spiętrzenie ruchu na skrzyżowaniu ze światłami Alei Legionów z ul. Strzelców Bytomskich. Reasumując, domagam się:

1. W przyszłorocznym budżecie miasta zarezerwować środki na likwidację pasa zieleni pomiędzy torami przy ul. Tarnogórskiej a jezdnią - wyasfaltować ten kawał i poszerzyć jezdnię.
2. Już teraz - zlikwidować pas dla rowerzystów i przywrócić ruch dwukierunkowy na ul. Tarnogórskiej.

Tomasz Rzeczycki

Uniwersytet seniorów znowu tętni życiem

BYTOM. BYTOMSKI UNIWERSYTET TRZECIEGO WIEKU NIEZMIENNIE CIESZY SIĘ OGROMNĄ POPULARNOŚCIĄ. WŁAŚNIE ZAINAUGUROWAŁ KOLEJNY ROK AKADEMICKI, A W JEGO SZEREGACH POJAWIŁO SIĘ 104 NOWYCH STUDENTÓW, KTÓRZY Z DUMĄ ODEBRALI INDEKSY.

Tomasz Nowak

W tym roku nasz Uniwersytet zyskał nową siedzibę. Teraz jego słuchacze będą się spotykali przy ul. Piekarskiej 18, czyli w budynku Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach. Dzięki umowie zawartej z miastem, to właśnie w jego strukturach łączący wiedzy bytomscy seniorzy mogą zrealizować swoje marzenia oraz rozwijać zainteresowania. Podczas wykładów zdobywają nowe wiadomości, uczestniczą w zajęciach oraz rozwijają umiejętność zdrowego stylu życia.

W tym roku akademickim mamy aż 715 bytomskich studentów-seniorów, niemal jedna ósma z nich to debiutanci, często skuszeni zapisaniem się na wykłady przez innych, już od dawna z nich korzystających i zadowolonych. Ceremonię inauguracji roku zorganizowano w minioną sobotę.

Uniwersytet ma aż 104 nowych studentów

Zaśpiewał chór

Prócz najważniejszych, a więc samych studentów uczestniczyli w niej między innymi zastępcy prezydenta Bytomia Magdalena Górak i Adam Fras oraz senator RP Halina Bieda. Wszyscy

wysłuchali nie tylko okolicznościowych przemówień, ale też chóru „Wrzasy Jesieni” pod kierunkiem Moniki Woleńskiej. Przypomnijmy, że działa on w strukturach uczelni.

Jak podkreślali uczestnicy wydarzenia Bytomski Uniwersytet

Trzeciego Wieku to kapitalna inicjatywa. Oferuje on przygotowane na wysokim, ale dostępnym dla wszystkich poziomie wykłady poświęcone wielu zagadnieniom, a także warsztaty praktyczne. Studenci-seniorzy bardzo cenią sobie zwłaszcza jakże ważne dla funkcjonowania w dzisiejszym świecie kursy komputerowe.

Wino i kwiatki

Ogromnym zainteresowaniem wśród seniorów cieszą się zajęcia ruchowe. Popularna jest sekcja pływacka, nie brakuje amatorów tenisa stołowego oraz speed-ballu, czy nordic walking i biegania. Na seniorów czeka też sekcja rowerowa, lekkoatletyczna, a nawet narciarska.

Można też zapisać się na jogę czy tai-chi. Uniwersytet w swojej ofercie ma też wiele kół zainteresowań, w ramach których odbywają się warsztaty: fotograficzne, plastyczne czy kulinarne. Jest też akademie wina i klub miłośników kwiatków. ■

CYTAT TYGODNIA

Obecnie urzędująca Ministra edukacji kolejny raz udowodniła, że o pracy współczesnej szkoły ma pojęcie nieco mgliste.

Marek Wójcicki, nauczyciel w Państwowych Szkołach Budownictwa w Bytomiu

LICZBA TYGODNIA

29 300

tyle razy bytomianie wypożyczyli metrorowery w sierpniu i wrześniu.

Najczęściej wsiadamy na nie w Śródmieściu, na Rozbarku, Szombierkach, w Miechowicach i na Stroszku. Z samego tylko placu Kościuszki rowery zabrano w tym czasie 1664 razy.

to moje ŻYCIE

- Czytam Życie Bytomskie ponieważ pozwala być na bieżąco z lokalnymi wydarzeniami, które mogą mieć wpływ na życie moich uczniów i ich rodzin. Ten tygodnik pomaga mi również śledzić zmiany w edukacji i polityce lokalnej, co może być istotne w codziennej pracy pedagogicznej - mówi Eliza Flaszewska, metodyk z zakresu sztuki w woj. śląskim, założycielka Pracowni Elizy w MDK nr 1 w Bytomiu, artystka

wydarzy się

ŚRÓDMIEŚCIE > Takie momenty zdarzają się bardzo rzadko! Uroczysta sesja Rady Miejskiej odbędzie się w poniedziałek 21 października o godz. 16 w sali im. Adama Didura w Operze Śląskiej. W trakcie sesji zostanie przyznany tytuł Honorowego Obywatela Bytomia pani Danucie Skalskiej.

ŚRÓDMIEŚCIE > W niedzielę 27 października o godz. 16 w kościele św. Barbary (ul. Czarnieckiego) będzie można wysłuchać kolejnego koncertu z cyklu „W blasku organów kościoła św. Barbary w Bytomiu”. Tym razem wystąpi dr hab. Tomasz Głuchowski - organista, klawesynista, improwizator i pedagog. Związany z wrocławską parafią oo. dominikanów we Wrocławiu, Akademią Muzyczną im. Karola Lipińskiego oraz Narodowym Forum Muzyki we Wrocławiu. **MH**

Byli szefowie BPK oskarżeni o defraudację 18 milionów

BYTOM. PIĘĆ AKTÓW OSKARŻENIA DOTYCZĄCYCH NIEGOSPODARNOŚCI, KTÓREJ MIELI SIĘ DOPUŚCIĆ BYLI SZEFOWIE BYTOMSKIEGO PRZEDSIĘBIORSTWA KOMUNALNEGO TRAFIŁO DO SĄDU. ZDANIEM ŚLED CZYCH WYPROWADZILI ONI ZE SPÓŁKI 18 MLN ZŁ KUPUJĄC NIERUCHOMOŚCI, NA KTÓRYCH SKŁADOWANO ODPADY ORAZ UDZIELAJĄC POŻYCZEK KLUBOM SPORTOWYM.

Marcin Pawlenka

W sprawie zatrzymano cztery osoby. To mający od 40 do 60 lat prezesi i członkowie zarządu BPK w latach 2016-2018, kiedy prezydentem Bytomia była Damian Bartyła. Śledztwo w ich sprawie zainicjowała Najwyższa Izba Kontroli. W lipcu tego roku byli szefowie podległej miastu spółki odpowiedzialnej za dostarczanie do naszych domów wody i odprowadzanie z nich ścieków usłyszeli prokuratorskie zarzuty. Teraz pojawił się akt oskarżenia.

- Jak ustalili śledczy, przedstawiciele zarządu, przekraczając swoje uprawnienia i działając na szkodę zarządzanego przedsiębiorstwa, sponsorowali i udzielali pożyczek miejscowym klubom sportowym i fundacjom, często bez wymaganej zgody rady nadzorczej i wbrew celom statutowym. Działając w podobny sposób, nabyli również nieatrakcyjne nieruchomości z uwagi na składowane na nich wcześniej odpady

Według aktu oskarżenia przez byłych szefów miejska spółka poniosła gigantyczne straty

Mam nadzieję, że sąd potwierdzi nasze przypuszczenia

- Sprawa dotyczy nieprawidłowości, do których dochodziło za rządów poprzednich władz miasta w kadencji 2014-2018. Jeszcze jako radni opozycyjni, wraz z moim obecnym zastępcą Michałem Biedą, wielokrotnie o nich informowaliśmy, wraz z innymi radnymi pojechaliśmy uchwałę o zawiadomieniu w tej sprawie Najwyższej Izby Kontroli i zawiadomiliśmy prokuraturę o możliwości popełnienia przestępstwa. Jedną z pierwszych decyzji, jakie podjąłem po zaprzysiężeniu, było upublicznienie wystąpień pokontrolnych NIK. Dziś nasze doniesienia potwierdziły niezależne organy ścigania. To one wskazują, że działania oskarżonych miały katastrofalny wpływ na finanse spółki. Mamy nadzieję, że teraz sąd potwierdzi, iż nasze przypuszczenia w sprawie przestępczej działalności poprzedniej ekipy były słuszne - komentuje **Mariusz Wołosz**, prezydent Bytomia.

oraz tereny z ujęciami wody za kwotę kilkakrotnie przekraczającą ich realną wartość. W taki sposób z kasy spółki wyprowadzili około 18 milionów złotych, co wpłynęło również negatywnie na budżet całego miasta - potwierdza kom. Sabina Chyra-

Giereś, rzeczniczka prasowa śląskiej policji.

Wszyscy czterej, byli szefowie, którzy usłyszeli zarzuty niegospodarności staną przed sądem. Grozi im nawet do 10 lat odsiadki w więzieniu. ■

Robocza sobota w wydziałach: Komunikacji i Spraw Obywatelskich

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców Bytomia, Urząd Miejski w Bytomiu będzie cyklicznie otwierał się w soboty dla klientów. Już w najbliższą sobotę, 26 października w Urzędzie Miejskim w Bytomiu w godz. od 9.00 do 13.00 mieszkańcy będą mogli załatwić sprawy w Wydziale Spraw Obywatelskich i Wydziale Komunikacji.

Co będzie można załatwić podczas pracującej so-

boty w budynku przy ul. Parkowej 2?

W Wydziale Komunikacji Urzędu Miejskiego w Bytomiu będzie można dokonać m.in. rejestracji pojazdu, odebrać stały dowód rejestracyjny, wymienić dowód rejestracyjny, zgłosić zbycie/nabycie pojazdu, zawnioskować o wydanie wtórnika dokumentu. Natomiast przy stanowisku obsługowym dotyczącym prawa jazdy będzie możliwość złożenia wniosku na wymianę dokumentu, wniosku na profil kandydata na kierowcę (PKK)

lub profil kierowcy zawodowego (PKZ), wydania międzynarodowego prawa jazdy oraz odbioru prawa jazdy. W sobotę 26 października mieszkańcy będą mogli również złożyć wniosek na wydanie dowodu osobistego w pokoju numer 116, a w pokoju nr 113 odebrać dowód, zastrzec lub zgłosić jego utratę oraz zastrzec numer PESEL. Będzie można też złożyć dokumenty w Punkcie Informacyjnym.

Obsługa klienta odbywać się będzie na podstawie

biletu pobranego w biletomacie lub wizyt umówionych przez Internet. Warto zaznaczyć, że opłaty będzie można dokonać wyłącznie kartą płatniczą przy stanowisku obsługi. Jeśli opłata realizowana była na pocztie lub przelewem na konto bankowe, należy przedłożyć potwierdzenie dokonanej transakcji.

Następne soboty pracujące w Wydziale Komunikacji i Wydziale Spraw Obywatelskich planowane są na: 30 listopada i 14 grudnia.

Roman Kostrzewski spogląda na drogę krajową nr 94

KARB. MAMY KOLEJNY PIĘKNIE WYKONANY MURAL W NASZYM MIEŚCIE. PRZEDSTAWIA ON WOKALISTĘ HEAVY METALOWEGO ROMANA KOSTRZEWSKIEGO. PRZYSŁANIAJĄC SIĘ MASKĄ Z DREWNA SPOGLĄDA ON NA DROGĘ KRAJOWĄ NR 94.

Tomasz Nowak

Kostrzewski jest legendą polskiego ciężkiego grania. Na świat przyszedł wprawdzie w sąsiednich Piekarach Śląskich, ale większość życia związał z Bytomiem. To tu podczas Festiwalu Silesian Rock poznał muzyków, z którymi założył grupę KAT, z którą odnosił największe sukcesy, nie tylko zresztą w kraju. We wszystkich swych muzycznych wcieleniach artysta nagrał 20 płyt, będąc też autorem tekstów. Zmarł w roku 2022, pochowano go na bytomskim cmentarzu komunalnym.

Fani nie zapomnieli

Fani Kostrzewskiego nie tylko licznie stawili się na jego pogrzebie, ale też od razu zapowiedzieli, że upamiętnią swego idola. Najpierw doprowadzili do nazwania jego imieniem skweru obok Urzędu Miejskiego i postawienia tam tablicy. Potem postarali się o mural. Umieszczono go na ścianie budynku przy ulicy Kołłątaja w Karbiu.

Mural z Kostrzewskim ma świetną lokalizację

Lokalizacja jest świetna, bo mural doskonale widać z ruchliwej Drogi Krajowej nr 94, konkretnie z jej części, czyli ul. Miechowickiej. Pieniądże na

stworzenie wielkiego obrazu sympatycy twórczości artysty zebrali sami, a całym przedsięwzięciem kierował Tomasz Gula.

Mamy szczęście do murali

Trzeba przyznać, że Bytom ma ogromne szczęście do murali. W ostatnich latach powstało ich w mieście mnóstwo i zdecydowanej większości z nich nie tylko nie musimy się wstydzić, ale możemy być z nich dumni, bo to wykonane ze znanstwem i smakiem dzieła sztuki. Bodaj najpiękniejsza jest Rozbarczanka zdobiąca elewację kamienicy przy ulicy Witczaka. Ale Smerfetka i Roman Kostrzewski też robią wielkie wrażenie. Bardzo ładny jest także ulokowany przy ul. Korfatego mural upamiętniający przyjaźń Bytomia i Drohobycza. To obrazy nowe, ale przecież od dawna na kilkudziesięciometrowym płócie przy ul. Kochanowskiego mamy opatrzone napisami malunki przedstawiające słynnych piłkarzy Polonii. To wprawdzie inna skala, ale też robi wrażenie.

Wykonanie muralu powierzone Wojciechowi Walczykowi, który dał się poznać jako świetny twórca malując bytomską Smerfetkę. W przypadku Kostrzewskiego też spisał się doskonale, co sam przyznaje: - Uważam, że mural Romana Kostrzewskiego jest jedną z moich lepszych prac. Pracując nad nim, miałem do dyspozycji świetne zdjęcie, które pozwoliło mi rozwinąć skrzydła. Nie zawsze materiał, jaki mamy do dyspozycji jest dobry, wtedy wiele trzeba się domyslać. Ta fotografia dała się świetnie zinterpretować - mówi Walczyk.

Maska z kory

Owo odwzorowane w szczegółach zdjęcie zostało umieszczone na wydanej w roku 2021 roku biografii wokalisty. Widać na nim część twarzy artysty przesłoniętą maską z kory drzewa. - Zawsze powtarzam, że nie ma rzeczy trudnych, tylko takie, które wymagają trochę więcej pracy. W tym wypadku więcej pracy wymagał detal oczu, który finalnie fajnie wyszedł - mówi Wojciech Walczyk. ■

Mosznowladcy

ZRÓB TO DLA JAJ

26 PAŹDZIERNIKA, GODZ 10:00-20:00

ZAPRASZAMY NA BEZPŁATNE BADANIA:

- USG DLA MĘŻCZYZN W WIEKU 18-40 LAT
- POZIOMU PSA DLA MĘŻCZYZN W WIEKU 40+

BADANIA SĄ BEZBOLESNE I NIEINWAZYJNE. NIE WYMAGAJĄ WCZEŚNIEJSZYCH PRZYGOTOWAŃ

AL. J. NOWAKA-JEZIORAŃSKIEGO 25, BYTOM

atrium-plejada.pl

Sprawdzą nie tylko to, czym pali się w piecach

BYTOM. CIEPŁE DNI SPRAWIAJĄ, ŻE SEZON GRZEWczy JESZCZE NIE NABRAŁ ROZPĘDU, ALE JUŻ TERAZ STRAŻNICY MIEJSZY ZAPOWIADAJĄ, ŻE POD KONIEC PAŹDZIERNIKA ROZPOCZNĄ KONTROLE PIECÓW ORAZ TEGO, CO MIESZKAŃCY NASZEGO MIASTA W NICH SPALAJĄ. NA TYM JEDNAK NIE KONIEC. MUNDUROWI ZACZĘLI JUŻ KONTROLOWAĆ, CZY WSZYSTKIE LOKALE MIESZKALNE ZOSTAŁY WPISANE DO CENTRALNEJ EWIDENCJI EMISYJNOŚCI BUDYNKÓW.

Marcin Pawlenka

Śmieci, plastikowe butelki, płyty meblowe - to niestety wciąż dla wielu osób paliwo służące do ogrzewania budynku. Jak wiadomo: trujące dla środowiska naturalnego, zabronione i do tego karalne. Dlatego podobnie jak w poprzednich latach, bytomscy strażnicy miejscy będą reagować na zgłoszenia o kłębach dymu zanieczyszczających powietrze. Oznacza to, że zapukają do drzwi tych, którzy podejrzewani są o to, że palą w piecach czym popadnie. Na miejscu skrupulatnie skontrolują palenisko, pobierając nawet próbki popiołu.

Tylko w zeszłym roku bytomscy strażnicy miejscy przeprowadzili 1091 kontroli dotyczących przepisów mających wpływ na jakość powietrza. Wykryli 112 uchybień, nałożyli 93 mandaty i pouczyli 19 osób. Z tego 47 osób zostało ukaranych 47 mandatami na łączną kwotę 12 500 zł za palenie w piecach odpadami.

- Pouczenia dotyczyły osób, starszych i uboższych, które przykładowo nie miały świadomości, że mogą pozyskać wsparcie z pomocy społecznej. Mandatami strażnicy karali zazwyczaj tych, którzy palili odpadami z premedytacją, bo na przykład ktoś zmienił sobie meble i stwierdził, że zamiast to wywozić puści to przez komin - wyjaśnia Bogdan Grudzień ze Straży Miejskiej w Bytomiu.

46 mandatów na kwotę 8100 zł strażnicy miejscy wystawili z kolei mieszkańcom naszego miasta za piece, które według obowiązujących przepisów nie są już dopuszczalne do użytku.

Już sprawdzają CEEB

Kontrole pieców i tego co się w nich spala mają ruszyć już pod koniec października. Niezależnie od tego, sprawdzane są już lokale mieszkalne pod kątem wpisu do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, która jest ogólnopolskim systemem informa-

cji o źródłach ogrzewania budynków. CEEB obejmuje piece, kominki, kuchnie węglowe, kotły, grzejniki gazowe, pompy ciepła, instalacje fotowoltaiczne, czy ogrzewanie elektryczne.

Obowiązek wpisu do ewidencji wprowadzono w połowie 2022 roku. Za jego brak grozi dotkliwa kara, bo sięgająca nawet do 5 tys. zł. - Te kontrole już się zaczęły. Są prowadzone przez Wydział Inżynierii Środowiska Urzędu Miejskiego w Bytomiu, w asyście strażników miejskich. Docelowo te kontrole będą prowadzone również przez samych strażników miejskich - potwierdza Grudzień.

Podłączeni do eko-ciepła

Jedną z odpowiedzi na walkę kopciuchami i niską emisją pyłów i szkodliwych gazów są proekologiczne inwestycje Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej w Bytomiu. Tylko w tym roku do sieci ciepłowniczej przyłączonych zostało 12 budynków w Bytomiu i jeden w Radzionkowie. Z ciepła sieciowego korzystają już mieszkańcy budynków przy ul. Czarnieckiego 2, 4, 6, Cyryla i Metodego 40, 42, Strzelców Bytomskich 205, placu Klasztornego 4a, Katowickiej 23, Karola Miarki 23-27a, a także Wrocławskiej 44, 45, 46.

To jednak nie jedyna proekologiczna inwestycja bytomskiego PEC. W wielorodzinnym budynku przy ul. Huty Julia 12B w Bytomiu-Bobruku na finiszu jest inwestycja w ramach projektu „Kopalnia Zielonej Energii”, który ma objąć również inne budynki na terenie Bytomia i Radzionkowa. Prace, rozpoczęto w lipcu tego roku od likwidacji kotłowni, z której ciepło dostarczane było z dwóch kotłów węglowych, a roczne zużycie opału wynosiło 40 ton! W zamian przyłączono instalację fotowoltaiczną i pompy ciepła.

Niełatwa walka z kopciuchami

- Projekt „Kopalnia Zielonej Energii”, wytycza ścieżkę dla kolejnych proekologicznych inwestycji, polegających na

Inwestycja w budynku przy ul. Huty Julia w Bobrku rozpoczęła projekt "Kopalnia Zielonej Energii".

zabudowie odnawialnych źródeł energii tam, gdzie nie ma technicznych możliwości przyłączenia do ciepła systemowego, zastępując wysokoemisyjne kotły węglowe i gazowe. Dzięki tym działaniom PEC przyczynia się do realizacji celów ciepłownictwa 5. generacji, zgodnie z europejskimi planami rozwoju sektora - podkreśla Sławomir Kamiński, prezes PEC w Bytomiu.

Zanim jednak wszyscy mieszkańcy zostaną podłączeni do ekologicznych źródeł ciepła pozostaje niełatwa walka z kopciuchami, którą w sezonie grzewczym toczą strażnicy miejscy. ■

W tym roku strażnicy miejscy będą nie tylko sprawdzać czym palą w piecach mieszkańcy naszego miasta.

według was

Anna Bloch z Łagiewnik

Jeśli ludzie chcą mieć stare piece, to powinni je mieć i powinni palić czym chcą. To tylko i wyłącznie ich sprawa. Jestem przeciwna wymianie starych pieców na nowe, bo nie każdy ma pieniądze na coraz droższe rachunki za ogrzewanie.

Justyna Bywalec z Rudy Śląskiej

Uważam, że powinno się wymieniać stare piece na nowe i zarazem ekologiczne. Sama mam w domu elektryczne piece i płacę wysokie rachunki. Liczę na to, że nasz budynek zostanie podłączony do sieci ciepłowniczej, bo to będzie o wiele tańsze rozwiązanie.

Beata Szaniawska z Szombierek

Używam ogrzewania gazowego i jest ono moim zdaniem bardzo wygodne. Na razie rachunki, jakie otrzymuję są do zniesienia. A co do wymiany starych pieców jestem całkowicie za, ponieważ przez to, że ludzie palą czym chcą my potem musimy oddychać smrodem, który jest niebezpieczny dla naszego zdrowia.

Weronika Sotor z Miechowic

Popieram wymianę pieców węglowych na inne źródła dostarczania ciepła. Niestety, wielu osób nie stać na taką bardzo kosztowną inwestycję. Sama na szczęście mam ogrzewanie z PEC i jestem z tego rozwiązania bardzo zadowolona.

Tomasz Nowak

redaktor naczelny

Bo każdy pijak, to... i tak dalej

Ten rząd tak ma, że seryjnie stara się nas zaintrygować różnego rodzaju wrzutkami. Zawsze chodzi o to samo: żeby przykryć jakieś zaniedbania i afery lub najczęściej odciągnąć uwagę od tego, co naprawdę ważne. Wrzutka żyje kilka dni, jest pompowana przez media, mamy burzę w szklance wody o nic i wszystko nagle ucicha bez jakichkolwiek skutków.

Pośród wszystkich tych wrzutek najbardziej poraziła mnie ta dotycząca alkotubek. Wybuchła afery, bo ktoś chce rozpijać dzieci serwując im alkohol w tubkach, w jakich sprzedaje się owocowe musiki. Bzdura totalna, ale afery była na całego. Doszło nawet do tego, że premier publicznie wysłał swego ministra po skalp wytwórcy alkotubek, choć ten prowadzi przecież legalną działalność. Chore to kompletnie, ale jako się rzekło burza była jedynie sztuczna i chwilowa, ciągu dalszego i konsekwencji żadnych nie będzie.

Nie spowodują ich także kolejne zapowiedzi pani minister, tym razem od zdrowia, która chce się zabrać za walkę z pijaństwem. Chce ona wprowadzić następne przepisy ograniczające możliwość sprzedaży alkoholu, a także zmusić jego producentów, by podobnie jak producenci papierosów umieszczali na opakowaniach - w tym wypadku butelkach - odstraszające napisy i obrazki. Wiadomo: na papierosach mamy zniekształcone brakiem zębów szczęki, ludzi po amputacji stopy lub też leżących pod respiratorem i inne takie makabreski opatrzone prze-

rażającymi ostrzeżeniami, co się stanie, jak nie przestaniesz palić (utrata męskiej sprawności to najłagodniejsza konsekwencja). Rozumiem, że teraz na dotąd elegancko ozdobionych flaszkach z wódką, koniakiem i winem, czy piwem pojawiają się równie dramatyczne przesłania. Może jakieś zdjęcia pijaka leżącego branie? Albo krótki fotoreportaż z oddziału dla deliryków? Bo przecież bez tego nikt nie wie, do czego prowadzi nadużywanie.

Bzdura to kompletna, bo nikt nie przestanie pić tylko dlatego, że zobaczy okropną butelkę, tak samo jak nie zacznie przyglądając się butelce ładnej. Nie zrezygnuje z chlania, gdy władza ograniczy liczbę sklepów z alkoholem lub pozwoli na jego sprzedaż tylko o określonej porze. To już przerabialiśmy, skończyło się jedynie rozkwitem melin. Ale to nieistotne, bo jak już napisałem: tu nie chodzi o efekt, tylko o zrobienie afery w słusznej sprawie. Przecież wszyscy są przeciwko pijakowi, bo każdy pijak to... i tak dalej.

I jeszcze dwie uwagi na marginesie. Jeżeli coś trzeba zrobić, to zmienić polskie podejście do picia. Bo na razie mamy pełną akceptację, a nawet uznanie dla tych, co mogą dużo i nie pękają. Wystarczy zobaczyć dowolny skecz kabaretowy: ktoś wychyla duszkiem pełną szklankę lub tylko stawia na stole butelkę, a widzowie reagują brawami i okrzykami uznania. I druga uwaga: skoro ostrzeżenia i brzydkie etykiety są takie skuteczne, to dlaczego nie ma ich na niszczących zdrowie napojach energetycznych i śmieciowym jedzeniu?

Bartłomiej Brede

poeta, tekściarz, artysta kabaretowy

Granice hipokryzji

10 października przypadały urodziny Fridtjofa Nansena, moim zdaniem najdzielniejszego człowieka w historii. Przebiegł na nartach z Oslo do Bergen, przemierzył na piechotę Grenlandię, dryfując Framem niemal zdobył Biegun Północny...

Ale przede wszystkim dał nadzieję milionom bezpaństwowców i uchodźców po pierwszej wojnie światowej (dla współczesnych "Wielkiej Wojnie"), opracowując procedurę przyznawania paszportów, później nazwanych nansenowskimi, które z ludzi nielegalnych uczyniło legalnych. Wśród szczęśliwych posiadaczy paszportu nansenowskiego byli również dziś znani, wtedy już wybitni, a później sławni: Sergiusz Rachmaninow, Igor Strawiński, Marc Chagall...

Dziś, w zbiurokratyzowanej rzeczywistości, nie możemy sobie nawet wyobrazić, jak jeden człowiek, angażując swój autorytet i wykorzystując osobistą charyzmę, odwiedzając prezydenta po prezydencie, premiera po premierze, mógł doprowadzić do międzynarodowego uznania dokumentu, który był de facto osobistym porę-

eniem Fridtjofa Nansena za konkretnego pana czy panią szukających swojego miejsca w cywilizowanym świecie... A przecież potłuczona i liżąca rany Europa miała ważniejsze, pilniejsze potrzeby. O tym ostatnim słyszymy i dziś, nieprawdą?

Czemu z okazji nieodległej rocznicy wspominać najdzielniejszego Nansena? Bo oprócz takich, których podziwiamy, mamy i takich, za których przychodzi nam się wstydić. Na drugim, nomen-omen, biegunie: ludzi małych i tchórzliwych. Którzy nie dość, że niczego do zdobycia cywilizacyjnych nie dodadzą, ale próbują z niektórych z nich nas ograbić w imię populistycznie rozumianych, krótkowzrocznych politycznych korzyści. 15. października 2024 roku polski rząd na wniosek premiera Donalda Tuska debatował nad przepisami zawieszającymi prawo do azylu. Tego samego Donalda Tuska, który oklaskiwał na stojąco, całował rączki i nazywał "najwybitniejszą z żyjących polskich filmowców" Agnieszkę Holland z okazji premiery jej "Zielonej Granicy".

No tak, ale wtedy, gdy oklaskiwał, całował i nazywał, Holland i "Granica" były antypisowskie.

prof. Piotr Obrączka

honorowy obywatel Bytomia

Bytomski lew: śpiący czy umierający?

Urodzony w Chorzowie (ściśle: w ówczesnej Königshütte-Królewskiej Hucie) słynny śląski rzeźbiarz Theodor Erdmann Kalide (1801-1863) jest twórcą m.in. kilku lwów, w tym bytomskiego. Pierwotnie, od 1873 r., wieńczył on stojący na bytomskim Rynku ogromny pomnik poświęcony ofiarom wojny francusko-pruskiej. Monument nie miał szczęścia. W 1932 r. przeniesiono go na Reichspräsidentenplatz (obecnie plac Akademicki), w 1945 po wejściu sowieckiej armii pomnik zniszczono. Ocalał tylko lew, który przetransportowano do bytomskiego parku, skąd skradziony, w niewyjaśnionych okolicznościach znalazł się w warszawskim ogrodzie zoologicznym. Odzyskany, stanął na bytomskim Rynku w 2008 r. (jako depozyt!) na niewielkim cokole, narażony na wdrapywanie się nań dzieci i co gorsza - na akty wandalizmu. Ówczesny prezydent miasta zapewniał wprawdzie, że cokoł jest tymczasowy, ale wiadomo, że tymczasowość jest najtrwalsza.

Bytomski lew jest w niemieckich opracowaniach określany jako Umierający (Sterbender),

był bowiem elementem pomnika ku czci zmarłych. W polskiej literaturze przedmiotu utrzymało się określenie Śpiący, lew został bowiem wyrwany z kontekstu funeralno-pomnikowego. Określenia tego użyła m. in. Agata Listoń-Kostrzewa w reporterskiej książce o naszym mieście - „Ballada o śpiącym lwie”.

Dziś często spotykamy stwierdzenie, że lew jest symbolem Bytomia. Co miałby symbolizować Lew Umierający? Śmierć poległych w wojnie francusko-pruskiej, śmierć niemieckiego miasta Beuthen po wejściu sowieckiej armii, potem w PRL-u lata rabunkowej gospodarki, w końcu śmierć wszystkich kopalni i hut. Dziś miasto żyje i rozwija się, choć powoli umiera demograficznie.

Lew Śpiący symbolizowałby stan marazmu, uśpienia społeczeństwa i władz miasta. Stąd w niedawnej przeszłości nawoływanie do obudzenia lwa. Dziś miasto obudziło się, żyje.

Przed willą Caro w Gliwicach spoczął inny lew Kalidego - Lew Czuwający. Żal, że nie znalazł się w Bytomiu, by czuwać nad dalszym rozwojem naszego miasta.

Maciej Kołodziejczyk

dziennikarz

Ze swojej mądrej otwartości Bytom może być naprawdę dumny

Mural poświęcony Romanowi Kostrzewskiemu, legendarnemu wokaliście zespołu KAT w Karbiu, to już kolejne miejsce na trasie pielgrzymkowej miłośników jego muzycznego geniuszu - wcześniej na... Skwerze im. Romana Kostrzewskiego stanęła tablica wspominająca muzyka. To mimo w wszystko w Polsce niezwykle, bo przecież jego twórczość była daleka od komercyjnych trendów. No i ta jawna niechęć do instytucji kościoła, która wiele razy sprawiała kłopoty zarówno KAT-owi jak i samemu Kostrzewskiemu.

A tu proszę - w Bytomiu niczym niezwykle okazuje się nawet pentagram na jego tablicy nagrobnej tak mocno kontrastujący z krzyżami na sąsiednich grobach. I nie przypominam sobie, żeby na cmentarzu komunalnym przy ul. Kwiatowej odbywały się protesty nawołujące do tego, by doczesne szczątki Kostrzewskiego zagrzebać gdzieś za cmentarnym murem "bo to nie uchodzi, żeby ten diabeł tu leżał". Na tym jednym przykładzie widać, że Bytom jest miastem nieco niezwykle.

Wracając do murali, które coraz bardziej wybijają się w bytomskiej tkance miejskiej -

przypominam sobie, że kiedy miasto ogłosiło konkurs na projekt muralu poświęconego Smerfetce mieliśmy kilka głosów Czytelników, którzy negowali ten pomysł. Generalnie narażać zawsze była ta sama - czy "ta dziwaczka" zasługuje na takie upamiętnienie? Czy nie ma ważniejszych postaci? Jeden z Czytelników był szczególnie wojujący i kilka razy przychodził do redakcji wyrażając swoje oburzenie pomysłem. Kiedy mural był gotowy, przyszedł znów i napadł redaktora Nowaka, ale już w nieco innym tonie. - Wie pan, że nawet ładnie to wyszło - powiedział i dodał: - I tak patrząc dopiero złapałem się na tym, że trochę mi jej brakuje, tej Smerfetki.

Każde miasto żyje i rozwija się dzięki historii ludzi z nim związanych - oni zostawiają po sobie ślad i dokładają cegiełkę do jego genotypu. A ludzie to przecież awantury, różnice zdań i światopoglądów. Najważniejsze żeby wzbogacały one charakter miejsca, a nie determinowały podziały i konflikty w kolejnych pokoleniach. I w Bytomiu to działa, Bytom ze swojej mądrej otwartości może być naprawdę dumny.

Włączone ostatnio do ruchu autobusy prezentują się bardzo dobrze

Niektóre z pojazdów mają zastosowane ponadstandardowe rozwiązania. Chodzi na przykład o dodatkowe czujniki, np. zmiany pasa ruchu, czy też ostrzegawczy o tym, że do krawędzi pojazdu zbliża się pieszy

Jakimi autobusami podróżujemy po miastach Metropolii?

BYTOM. 40 NOWOCZESNYCH, SPEŁNIAJĄCYCH NAJWYŻSZE STANDARDY I CO NAJWAŻNIEJSZE GWARANTUJĄCYCH PASAŻEROM BEZPIECZNĄ PODRÓŻ AUTOBUSÓW KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ POJAWIŁO SIĘ OSTATNIO NA DROGACH MIAST GÓRNOŚLĄSKO-ZAGŁĘBIOWSKIEJ METROPOLII. CZĘŚĆ Z NICH CODZIENNIE KURSUJE PO BYTOMIU, DOWOŻĄC MIĘDZY INNYMI UCZNIÓW DO SZKÓŁ.

Tomasz Nowak

Odpowiedzialny za komunikację publiczną na terenie GZM, a więc także Bytomia i Radzionkowa Zarząd Transportu Metropolitalnego od początku swego istnienia konsekwentnie dba o to, by unowocześniać tabor autobusowy i wypuszczać na trasy nowe, coraz lepiej wyposażone i dostosowane do potrzeb pasażerów pojazdy. Proces ten przebiega ewolucyjnie i zgodnie z wcześniej przyjętym planem.

Ostatnia wielka wymiana autobusów miała miejsce pod koniec wakacji. Ten termin wybrano nieprzypadkowo. ZTM postarał się bowiem o to, by od nowego roku szkolnego na trasy w 19 miejscowościach, głównie tych położonych w północnej części Metropolii wyjechało 40 nowych wozów.

Porządkowanie komunikacji

Zastąpiły one starsze, nieco już wysłużone, które kursowały dotychczas na 38 liniach. - Nie tak dawno żegnaliśmy ostatniego Ikarusa. Cieszą nas kolejne wymiany taboru na nowocześniejszy, cieszą nas bezpieczeństwo, komfort naszych mieszkańców, lepszy dojazd do szkół, urzędów oraz zabytków UNESCO. Nowoczesne autobusy to jeden z elementów porządkowania wraz z GZM komunikacji – mówił wówczas burmistrz Tarnowskich Gór. Arkadiusz Czech.

Nowe autobusy zostały przypisane do tych tras, które przebiegają

Nowoczesne mercedesy conecto obsługują nasze przystanki

przede wszystkim przez Bobrowniki, Ożarowice, Tarnowskie Góry, Toszek, Tworóg, Wielowieś i Zbrosławice. To właśnie w tych miejscowościach korzyści będą najbardziej zauważalne, ale pasażerowie z innych gmin również będą mogli już dostrzec pozytywne zmiany. Chodzi między innymi o Będzin, Gliwice, Mierzęcice, Miasteczko Śląskie, Piekary Śląskie, Psary, Pyskowice, Siewierz, Świerklaniec, Wojkowice oraz Zabrze. Ale to nie wszystko, bo powody do zadowolenia mieliśmy również i u nas, gdyż część z owych 40 nowych autobusów obsługuje także bytomskie przystanki.

Maksymalizacja poziomu bezpieczeństwa

- Ten proces certyfikacji, czyli dopuszczania pojazdów do ruchu w komunikacji miejskiej, objął 40 autobusów. To druga tak duża procedura w historii ZTM. Zwykle obejmuje ona kilka,

góra kilkanaście pojazdów - wskazuje Michał Wawrzaszek, rzecznik prasowy ZTM. - W trakcie tego procesu sprawdzamy, czy pojazdy spełniają nasze wszystkie, najwyższe wymagania, m.in. dotyczące bezpieczeństwa i komfortu. Powód takiego działania jest jeden: maksymalizacja poziomu bezpieczeństwa podróżnych.

Owe 40 autobusów to pojazdy nowoczesne, spełniające najwyższe standardy. W swoim standardzie mają one m.in. klimatyzację, o którą od lat podczas upalnych dni, a tych u nas coraz więcej, najmocniej i najgłośniej upominają się męczący się w dusznych wnętrzach pasażerowie. Poza tym w autobusach zainstalowano pilnujący bezpieczeństwa system monitoringu oraz mające ten sam cel blokady alkoholowe. Te ostatnie uniemożliwią jazdę kierowcy, gdyby ten nie daj Boże był pod wpływem alkoholu.

Udogodnienia dla niepełnosprawnych

Prócz tego w standardowym wyposażeniu znalazły się ekrany systemu informacji pasażerskiej (na bieżąco podają one ważne dane) oraz liczne udogodnienia dla osób z niepełnosprawnościami. Chodzi chociażby o rampy najazdowe znacząco ułatwiające dostanie się do pojazdu, a także pasy służące mocowaniu wózków, by te w niekontrolowany sposób nie przemieszczały się podczas jazdy.

- Niektóre z pojazdów mają zastosowane ponadstandardowe rozwiązania, to znaczy takie, które nie są od nas wymagane. Chodzi na przykład o dodatkowe czujniki, np. zmiany pasa ruchu, czy też ostrzegawczy o tym, że do krawędzi pojazdu zbliża się pieszy – mówi Benedykt Nowak, prezes firmy Nowak Transport. Jest jednym z najważniejszych

przewoźników współpracujących z ZTM. - Cieszymy się, że wspólnie z gminami oraz ZTM możemy stale podnosić poziom bezpieczeństwa i atrakcyjności komunikacji miejskiej. Inwestycja w nowe autobusy potwierdza, że wartości te traktujemy priorytetowo – dodaje Benedykt Nowak.

Mercedesy i nie tylko

Przewoźnik Nowak Transport otrzymał certyfikację aż 21 autobusów, w tym 16 Mercedesów Conecto. Poza tą firmą wymianę autobusów przeprowadzili również inni prywatni przewoźnicy, którzy realizują połączenia na zlecenie ZTM. Są to firmy Kłosok (10 pojazdów), PKS Grodzisk Mazowiecki (7 pojazdów) oraz PKS Południe (2 pojazdy). Od 2019 r. ZTM dopuścił do ruchu już 763 autobusy wyprodukowane w latach 2019-2024. ■

Te linie obsługują nowe pojazdy

78, 83, 85, 103, 105, 112, 134, 142, 143, 145, 148, 153, 158, 174, 180, 189, 191, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 225, 246, 283, 614, 615, 625, 646, 670, 671, 712, 717, 736, 742, 747, 748, M11. Trasy wszystkich wymienionych linii dostępne są na: <https://rj.metropoliaztm.pl/>.

- Liczba autobusów obsługujących linie Zarządu Transportu Metropolitalnego: **około 1550**
- Liczba autobusów elektrycznych: **około 80**
- Liczba autobusów hybrydowych: **około 100**

- Najczęstsze marki: SOLARIS URBINO 12 (II, III i IV generacja), SOLARIS URBINO 18 (II, III i IV generacja),
- SOLARIS URBINO 15, a także MERCEDES-BENZ CONECTO
- Średni wiek autobusów: **6 lat**

Oплата w górę, seniorzy zrozpaczeni

ŚRÓDMIEŚCIE. PODOPIECZNE DZIENNEGO DOMU OPIEKI SPOŁECZNEJ NR 1 PRZY ULICY PIŁSUDSKIEGO SĄ ZROZPACZONE. PODWYŻKA OPŁAT ZA POBYT W NIM SPRAWIŁA, ŻE NIE STAĆ JE NA JEJ POKRYCIE. - MUSIMY ZREZYGNOWAĆ Z PRZYCHODZENIA TU, A TO CAŁE NASZ ŻYCIE - MÓWIĄ Z ŻALEM.

Tomasz Nowak

Bytomianki Teresa, Anita, Grażyna i Danuta od wielu lat regularnie uczęszczają do prowadzonej przez miasto placówki. Są samotne, nie mają zawodowych obowiązków, a nie chcą spędzać całego czasu w domu i nudzić się. - Przychodzimy tu już o ósmej rano i zostajemy do popołudnia. Uczestniczymy w organizowanych dla nas przez opiekunów zajęciach, gramy w gry, wychodzimy na wycieczki do parku, zajmujemy się wieloma sprawami. Każda z nas znalazła tu bratnią duszę, zostałyśmy przyjaciółkami, które spotykają się także poza Domem opieki - wylicza pani Grażyna.

Wraz z pozostałymi trzema mieszkankami naszego miasta odwiedziła ona naszą redakcję. Sprowadziła je do nas ustalona przez Radę Miejską i obowiązująca od początku października podwyżka opłat za pobyt w placówce. - Jesteśmy zszokowane jej skalą. Dotąd płaciłam miesięcznie ponad 400 złotych, a teraz musiałabym wyłożyć 980. Nie stać mnie na to, przy moich niskich

Podopieczne placówki twierdzą, że jest ona ich całym życiem

dochodach zabrakłoby mi na inne wydatki - opowiada jedna z kobiet.

Będą musiały odejść

Inne mają ten sam problem: - Ponad sto procent podwyżki to zbyt wiele, jak na nasze możliwości. A jakby tego było mało nie można już jak dotąd przebywać w placówce nie korzystając z wyży-

wienia. Musimy za nie płacić, a to podnosi koszt - żalą się bytomianki. Dodają też: - Będziemy musiały zrezygnować z przychodzenia do ośrodka, a on jest całym naszym życiem, Nie potrafimy sobie tego nawet wyobrazić. Kilka naszych koleżanek już z tej właśnie przyczyny odeszło.

Decyzja o zwiększeniu opłat za pobyt w trzech podległych Bytomskiemu Centrum Wsparcia Dziennych Domach Opieki Społecznej - poza tym przy ul. Piłsudskiego działają one jeszcze w Szombierkach oraz w Miechowicach - zapadła podczas sesji Rady Miejskiej zorganizowanej w lipcu. Jak wyjaśniono nam w bytomskim Ratuszu: „Było to konieczne ze względu na nowelizację ustawy o pomocy społecznej i konieczność dostosowania zapisów uchwały do realiów i kosztów funkcjonowania dziennych domów opieki w Bytomiu”.

Obniżki też są

Poza tym Urząd Miejski wyjaśnia, że ustalenie wysokości opłat za pobyt w dziennym domu pomocy następuje indywidualnie w drodze

decyzji administracyjnej i w oparciu o przepisy. „Opłata jest uzależniona od dochodu osoby korzystającej z takiej formy wsparcia i w przypadku każdego podopiecznego nie przekracza średnich kosztów pobytu w określonym dziennym domu pomocy. Przykładowo, średnie miesięczne koszty korzystania z Dziennego Domu Pomocy nr 1 wynosiły w 2023 r. 1155,16 zł, w Dziennym Domu Pomocy Senior Wigor - 2666,23 zł (koszt wynika z szerokiego zakresu usług rehabilitacyjnych świadczonych przez ośrodek), a w Dziennym Domu Pomocy nr 4 - 1121,26 zł. Jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekraczają kwoty kryterium dochodowego”.

Ratusz podkreśla poza tym, że dla części podopiecznych wprowadzenie nowej uchwały oznacza obniżkę wysokości opłaty, a dla części podopiecznych o wysokich dochodach - podwyżkę. Natomiast każdy z podopiecznych płaci mniej, niż wynoszą rzeczywiste koszty pobytu w dziennym domu pomocy. Różnica pokrywana jest z budżetu miasta. ■

ŚRÓDMIEŚCIE

Akademicki i zabytkowy

Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Katowicach zdecydował o wpisaniu do rejestru zabytków zespołu zabudowy placu Akademickiego.

Chodzi o układ ulic, fontannę i schrony przeciwlotnicze ulokowane nie tylko przy mim, ale też przy ul. Żeromskiego i Prusa. Z kolei wśród kamienic objętych ochroną znalazły się te zaprojektowane przez znanych architektów: Eduarda

Arndta, Alfonsa Powolika, Carla Bittmanna oraz Wilhelma Bahlsena. Ten ostatni jest chociażby autorem budynku Uniwersyteckiego Centrum Stomatologii Śląskiego Uniwersytetu Medycznego.

- Postępowanie, jakie prowadził konserwator objęło obszar historycznej zabudowy placu Akademickiego, który powstał na początku XX wieku

i był rozbudowywany aż do końca lat XX ubiegłego wieku - mówi Dominika Kściuczyk, Miejski Konserwator Zabytków w Bytomiu. - Decyzja o wpisie do rejestru świadczy o ponadlokalnych walorach architektonicznych i przestrzennych tej części Śródmieścia, w którym prawie kompletnie zachował się cały zespół historycznej zabudowy placu z lat 1905-1928. **izo**

Niepubliczne
Przedszkole
Żłobek

opłata miesięczna w żłobku
wraz z programem
"Aktywny Rodzic"

210 zł

W cenie:

zajęcia dodatkowe (dogoterapia, muzykowanie, j.angielski, zajęcia sensoryczne, opieka psychologiczno-pedagogiczna i wiele innych ciekawych zajęć)

Zadzwoń

i zarezerwuj miejsce:

533 303 054

Bytom, ul. Wrocławska 32

więcej informacji na www.tika.com.pl

LEKCJE CIEPŁA

WRAZ Z NOWYM ROKIEM SZKOLNYM PEC BYTOM WRACA DO PROWADZENIA ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH DLA NAJMŁODSZYCH. LEKCJE CIEPŁA, TO WARSZTATY DLA NAJSTARSZYCH DZIECI PRZEDSZKOLNYCH- ZERÓWKOWICZÓW ORAZ KLAS I-III SZKOŁY PODSTAWOWEJ. LEKCJE CIEPŁA W NASZYM MIEŚCIE PROWADZONE SĄ OD ROKU 2013, COROCZNIE CIESZĄC SIĘ DUŻYM ZAINTERESOWANIEM I POZYTYWNYM ODBIOREM. TYLKO W ZESZŁYM ROKU SZKOLNYM, W ZAJĘCIACH UDZIAŁ WZIĘŁO 850 UCZNIÓW Z BYTOMSKICH I RADZIONKOWSKICH PODSTAWÓWEK ORAZ PRZEDSZKOLI.

Lekcje ciepła to niepowtarzalna okazja, aby zainteresować dzieci tematem ciepła i ekologii oraz przekazać go w fascynujący i ciekawy sposób. Tematy lekcji zostały podzielone na 4 zagadnienia.

„Co to jest ciepło i skąd się bierze?”- to swego rodzaju podróż w czasie, dzięki której dzieci poznają historię ciepła, od momentu odkrycia ognia, przez pierwsze ogrzewanie podłogowe w starożytnej Grecji, lub w średnio-wiecznych zamkach, po piece kaflowe, które do niedawna były codziennością.

„Jak produkuje się ciepło systemowe, które ogrzewa nasze mieszkania?”- to przystępna propozycja na zapozna-

nie z tematem produkcji ciepła systemowego oraz jego przesyłu. Pokazuje proste przykłady, które ułatwiają wytłumaczenie mechanizmu dzieciom. Omawia proces produkcji ciepła przy jednoczesnej produkcji prądu, wraz z ekonomicznymi i ekologicznymi zaletami tego działania. Ponadto wskazuje drogę ku Zielonej Energii, poprzez wykorzystywanie odnawialnych źródeł ciepła, które są efektywniejszą i korzystniejszą dla środowiska alternatywą wyczerpalnych paliw kopalnych.

„Skąd biorą się zanieczyszczenia powietrza i smog?”- dzieci mają szansę na zapoznanie się z tematem niskiej emisji i zrozumieniem, dlaczego jest zła. Dowiadują się, co zanieczyszcza powietrze i jakie działania mogą polepszyć jakość powietrza, którym oddychają. „Niemarnowanie ciepła”- ta część zajęć ma na celu wyczulić uczniów na odpowiedzialność za otaczający nas świat. Przekonać ich do tego, że zmiany zaczynają się od małych kroków. Ocieplenie klimatu i związane z nim anomalie pogodowe dzieją się na naszych oczach i wszyscy jesteśmy odpowiedzialni za naszą planetę.

Lekcje ciepła, to program prowadzony na terenie całego kraju od 2013r. przez dostawców ciepła systemowego pod patronatem Izby Gospodarczej Ciepłownictwo Polskie, powstały przy wsparciu fundacji Montessori Bona Ventura w Szczecinie.

Warto nadmienić iż Lekcje Ciepła otrzymały srebrną nagrodę w konkursie Power of Content Marketing, a w trakcie Tygodnia Zrównoważonej Energii, w 2019 roku projekt został wyróżniony przez Komisję Europejską w kategorii działań skierowanych do najmłodszych uczących zasad poszanowania energii.

Wszystkie chętne bytomskie oraz radzionkowskie placówki edukacyjne zapraszamy i zachęcamy do zapisów na Lekcje Ciepła drogą mailową marketing@pec.bytom.pl

Więcej informacji pod nr telefonu: 32 388 73 62

Branża ciepłownicza stoi przed wyzwaniem, aby do roku 2050 być bezemisyjną i zdekarbonizować swoją strukturę. Zmierzanie ku zielonej energii, to nowoczesne podejście w ciepłownictwie, dzięki czemu ma zostać polepszona sytuacja ekologiczna oraz jakość powietrza, którym na co dzień oddychają mieszkańcy miast. W Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. przykładana jest duża waga do działań proekologicznych oraz do kształtowania świadomości u odbiorców ciepła. Świadomość to pierwszy stopień, który dzieli nas od wielkiej zmiany w podejściu do szanowania zasobów planety. Dlatego warto zacząć od najmłodszych. Edukacja na szczeblu przedszkolnym i wczesnoszkolnym, to oswajanie uczniów z zagadnieniami związanymi z branżą, co prowadzi do poznania i zrozumienia tematu w łatwy i naturalny sposób. Dzięki zajęciom Lekcje Ciepła uczniowie mają szansę stać się odpowiedzialnymi użytkownikami energii. PEC edukuje o tym w jaki sposób powstaje ciepło, jak z niego mądrze i świadomie korzystać oraz co należy robić, aby być ekologicznym i dbać o środowisko.

Zajęcia oparte są na scenariuszach dostosowanych do wieku i wspierane dedykowanym w tym celu książeczkom, kolorowankom i gadżetom, które dzieci otrzymują na koniec lekcji. Gdy jest coś znane, staje się bardziej przystępne dlatego bohaterami książeczek są Czerwony Kapturek wraz z Kotem Kluchą, którzy nawiązują do wszystkim znanej opowieści. I choć bohaterowie są znani, to ich historie, to zupełna nowość dla młodych czytelników.

Dodatkowo do placówki trafia Wielka Księga Ciepła - pięknie ilustrowana i wydana w przystępny dla dzieci sposób wiedza w pigułce, po którą uczniowie mogą sięgać wraz z nauczycielem. Dzieci mają możliwość aktywnego uczestnictwa w zajęciach, poprzez zabawy ruchowe i doświadczenia, co pozytywnie wpływa na przyswajanie wiedzy i czerpanie radości z zajęć.

Lekcje Ciepła

ogólnopolski projekt edukacyjno-ekologiczny

www.lekcjeciepła.pl

A teraz coś z zupełnie innej beczki

Szukaliśmy, szukaliśmy i echo.

Zapadł się pod ziemię komendant bytomskiej Straży Miejskiej Wojciech Nowak, któremu chcieliśmy pogratulować 1,8 gwiazdki w Google (na 5 możliwości), które są oceną działań jego formacji. Panie komendancie, my naprawdę z szacunku dla tego wyniku chcieliśmy zamienić dwa słowa, bo w takim Sosnowcu SM może liczyć na 1,5 gwiazdki. Choć z drugiej strony w Koziegłowach cud się stał i mieszkańcy oceniali działania tej formacji na 3,7 gwiazdki. Tak więc o audyencję usłuźnie prosząc zrzeczamy, że redaktor Tomasz Nowak niegryzący jest i żywi się odpowiedziami swoich rozmówców. A więc jak będzie komendancie?

Jesteśmy lokalnymi patriotami.

Dlatego bardzo się ucieszyliśmy, kiedy pochodzący z Łagiewnik Michał Probiez został selekcyonerem polskiej kadry piłkarskiej. Ale potem z meczu na mecz ta radość systematycznie malała, bo nasi piłkarze grali tak okropnie, że oglądanie ich miało w sobie coś z masochizmu - kibice zapewne wiedzą, o czym mowa. Niemilosiernie męczyliśmy się też podczas ostatniego spotkania z Portugalią, ale już w trakcie zeszłotygodniowego pojedynku z Chorwacją były momenty (małe wprowadzanie, ale zawsze) małej radości i nadziei, że może jednak kiedyś coś z tego będzie. To dobrze, bo nie chcielibyśmy, żeby hasło „łagiewnicka szkoła piłkarska” kojarzyło się jedynie z kraciastymi kamizelkami i beżowymi marynarkami.

Kto ma najtrudniejszą pracę w Bytomiu?

Naszym zdaniem zdecydowanie Lew Olimpiok, a dokładniej ten ktoś, kto wkłada kostium tej maskotki Polonii Bytom i parady w niej na meczach piłkarzy, hokeistów i koszykarzy. Nie chodzi bynajmniej o to, że pewnie mu gorąco i duszno. Są gorsze rzeczy. Podczas niedawnego meczu koszykarzy Olimpiok odwiedził strefę bajtla. Wyszedł z niej ledwie żywy, bo ciesząc się z jego wizyty dzieci nieco zbyt spontanicznie okazały mu sympatię: grupowo wskakiwały na niego i tłumnie wieszały się na szyi, ciągnęły za ogon i grzywę, szarpały za kostium, wrzeszczały do ucha i dociskały do ściany nieomal doprowadzając do upadku lwa. W tej sytuacji uważamy, że Olimpiokowi należy się dodatek specjalny za pracę w takich warunkach. I może niech się ubezpieczy. **RED**

Kryptonim Kolekcjoner, czyli kim był Tomasz Mokulski

TOMASZ MOKULSKI BYŁ BARWNĄ POSTACIĄ BYTOMIA. INICJATOR REAKTYWACJI BRACTWA KURKOWEGO GRODU BYTOMSKIEGO, KOLEKCJONER, PASJONAT HISTORII, PŁATNERZ, GAWĘDZIARZ. DZIŚ ZAGROŻONY LIKWIDACJĄ JEST JEGO GRÓB NA CMENTARZU KOMUNALNYM.

Marcin Halaś

W sprawie grobu Tomasza Mokulskiego zaalarmował naszą redakcję Marek Markowski. - Na Cmentarzu Komunalnym na grobie Tomka pojawiła się informacja, że nie jest on już opłacony i zostanie zlikwidowany - mówi Markowski. - Uważam, że Bractwo Kurkowe Grodu Bytomskiego, którego Mokulski był założycielem powinno zająć się tą sprawą. Na razie ze strony Bractwa nie ma zainteresowania, więc chyba zrobimy „zrzutkę” wśród dawnych znajomych Tomka.

Rzeczywiście, ziemny grób znajduje się w fatalnym stanie. Złamany krzyż, słabo już czytelna tabliczka, drewniane obramowanie ledwo trzymające całość. Tomasz Mokulski zmarł w 2002 roku. Po 20 latach, jeżeli nikt nie opłaci miejsca na cmentarzu na kolejny okres może zostać on - zgodnie z przepisami - przekopany i zlikwidowany. - Tomek był zasłużony dla miasta - mówi Markowski. - Jego mogiła musi zostać zachowana, powinna na niej znaleźć się pamiątkowa tablica albo obelisk. Sądzę, że tym powinno zająć się Bractwo Kurkowe, jeżeli naprawdę jest bractwem. Czyli troszczy się o swoich braci, także tych, którzy już odeszli. Przecież to Mokulski wpadł na pomysł, żeby w Bytomiu reaktywować Bractwo Kurkowe.

Barwna postać

Kim był Tomasz Mokulski? Postacią barwną, choć niektórzy wspominają go także jako konfabulatora czy wręcz hochsztaplera. Urodził się w 1939 roku. W Bytomiu objawił się po studiach w Krakowie. Co i gdzie tam studiował? Ponoć historię sztuki, ponoć był w szkole aktorskiej i ponoć nawet w seminarium duchownym.

Ponoć - to najważniejsze, kluczowe słowo w najważniejszych sylwetki Tomasza Mokulskiego. Bo był to człowiek obdarzony nie tylko wiedzą, ale także wielką wyobraźnią i fantazją. Kreował sam siebie. Wszyscy jego znajomi, z którymi rozmawiałem twierdząc, że Tomek urodził się na Kresach Wschodnich, że pochodził z rodziny szlacheckiej. Zresztą w pewnym momencie zaczął podpisywać się Tomasz Jaxa Mokulski. Jaxa (Jaksa) - to szlachecki herb Gryf. Sprawdziłem w aktach stanu cywilnego. Mokulski urodził się w Surmaczówce - niewielkiej wsi w powiecie jarosławskim, obecnie województwo podkarpackie. Ale przed wojną Surmaczówka przynależała do województwa lwowskiego, więc miał jakieś podstawy, aby opowiadać, że urodził się „na Kresach”.

Tomasz Mokulski (z prawej) w kontuszu Bractwa Kurkowego

A co studiował? I co znaczy, że studiował? Chyba żadnych studiów nie uwieńczył tytułem magistra, więc studiować mogło znaczyć też: być na pierwszym semestrze. Ale w regionalnej telewizji prowadził program „Broń i barwa”. W Krakowie na pewno poznał prof. Wiktora Zina. Dziś jedni twierdzą, że był jego asystentem, inni że tylko jednym z wielu studentów i akolitów. W Bytomiu ponoć towarzyszył Zinowi w czasie jego wizyty związanej z wyburzeniem kamienic przy pl. Kościuszki. Tu znów musimy polegać tylko na wspomnieniach. Marek Markowski - kiedyś uczeń Mokulskiego, teraz antykwariusz i artysta-amator - twierdzi że Mokulski z Zinem ratowali detale z wyburzanych bytomskich kamienic. Ale ktoś inny mówi, że raczej je „prywatyzowali”, czyli szabrowali. Tu pojawiają się kolejne niepotwierdzone wątki: ponoć Mokulski związany był w Krakowie z Muzeum Historycznym Miasta Krakowa. I ponoć odszedł stamtąd po „aferze” z „prywatyzowaniem” nieskatologowanych eksponatów przechowywanych w magazynie.

Spółecznik i płatnerz

Ale w Bytomiu był postacią. Dziś nazwalibyśmy go społecznikiem, tyle że w tamtych czasach społecznicy musieli być koncesjonowani. Mokulski był raczej niezależny, aktywny na różnych płaszczyznach. Próbował pisać poezje, jeszcze w 1957 roku na łamach „Życia

Bytomskiego” opublikował wiersz zatytułowany „Bytom”. Tekst bardzo przeciętny, ale autor przebił się z nim do druku. Utrzymywał się z rzemiosła - prowadził warsztat płatnerski (wyrób białej broni) przy ul. Jaworowej, który przetrwał aż do lat 90. XX wieku. Był też kolekcjonerem - zbierał broń, stare książki, figurki indyjskich bożków. Jego mieszkanie „wyglądało jak muzeum”. Na ścianie wisiała biała broń - najprawdopodobniej większość z nich to były repliki wykonane przez gospodarza.

Mokulski był człowiekiem towarzyskim, miał wielu znajomych, przyjmował gości, ponoć nie zamykał mieszkania. Dobrze wspomina Mokulskiego m.in. Marek Miś - bytomianin, wykonawca poezji śpiewanej i piosenki autorskiej, a w przeszłości przez kilka lat właściciel zakładu płatnerskiego. - Poznałem go jako 15-letni chłopiec, kiedy został naszym sąsiadem - mówi Miś. - W młodości zawsze mnie wspierał, wiele nauczył. Bez niego dzisiaj nie byłbym tym, kim jestem. To był mądry człowiek, miał wielką wiedzę i wyobraźnię, umiał opowiadać. Do dzisiaj wspominam wieczory w mieszkaniu Tomka, to była prawdziwa uczta dla ducha. To był naprawdę dobry człowiek, każdemu pomógł.

Szlachcic z nielegalną bronią

Wówczas Mokulski zaczął podpisywać się: Tomasz Jaxa Mokulski. Herbowy przydomek Jaxa miał

podkreślić jego szlachecki rodowód. Czy rzeczywiście taki miał? Ponoć... Pewne jest natomiast, że w latach 70. został skazany za... nielegalne posiadanie broni palnej. W archiwach Instytutu Pamięci Narodowej zachowały się trzy zespoły akt (tzw. teczki) dotyczące jego osoby. Dwa odnoszą się do tej kwestii - np. „Sprawa operacyjnego sprawdzenia kryptonim Kolekcjoner dot. Mokulski Tomasz, imię ojca: Andrzej, ur. 02-02-1939 r. Kontrola operacyjna osoby skazanej wyrokiem Sądu Okręgowego w Bytomiu z dnia 07-02-1978 r., na karę 1 roku i 3 miesięcy więzienia w zawieszeniu na 3 lata, za posiadanie broni palnej i amunicji bez wymaganych zezwoleń”.

Ale jest też bardziej niepokojąca teczka (Sygnatura: IPN Ka 0046/146): „Teczka personalna kontaktu operacyjnego dot. Mokulski Tomasz, imię ojca: Andrzej, ur. 02-02-1939 r. Daty skrajne 1978-1985.” Kontakt operacyjny - znaczy, że Służba Bezpieczeństwa traktowała Moculskiego jako źródło informacji. Czy dostarczał je świadomie, donosząc na kogoś? Tę sprawę odkładam do przyszłej kwerendy.

Brat kurkowy

Tomasz Mokulski był pomysłodawcą i inicjatorem reaktywowania w Bytomiu Bractwa Kurkowego Grodu Bytomskiego. Powstało ono w marcu 1986 roku - jako drugie w powojennej Polsce, po krakowskim. Z przedwojennym Bractwem Strzeleckim w niemieckim Beuthen nie miało nic wspólnego, nawiązywało do tradycji polskiej - lwowskiej. Początkowo działało jako klub przy Lidze Obrony Kraju. Broń - nawet dawna - była w PRL-u była kwestią pozostającą pod specjalnym nadzorem. Nie powinno zatem dziwić, że wśród grupy założycielskiej skupionej wokół Mokulskiego był też funkcjonariusz resortu generała Kiszczaka. W każdym razie rola Mokulskiego w założeniu Bractwa Kurkowego w Bytomiu jest nieoceniona. Dlatego właśnie Marek Markowski uważa, że obecni członkowie Bractwa powinni zadbać o jego grób.

Tomasz Mokulski zmarł w 2002 roku. Długo chorował. Przez wiele lat prowadził warsztat rzemieślniczy, jednak nie zadbał o odpowiedni poziom renty czy emerytury. W ostatnim okresie życia, chorując - żeby mieć środki do życia (i na leczenie) wyprzedawał swoją kolekcję. Ponoć niektórzy to wykorzystywali, kupując niektóre rzeczy za bezcen lub wręcz je „prywatyzując”. ■

Zielona strefa przy szpitalu i edukacyjne kursy Rysia

BYTOM. DWA WAŻNE I CIEKAWE PRZEDSIĘWZIĘCIA ZOSTANĄ ZREALIZOWANE W NASZYM MIEŚCIE DZIĘKI PIENIĄDZOM Z MARSZAŁKOWSKIEGO BUDŻETU OBYWATELSKIEGO. TO ZASŁUGA TYCH, KTÓRZY GREMIALNIE POPARLI JE W GŁOSOWANIU.

Zabytkowy „Rys” wyruszy po wąskich torach na edukacyjne przejażdżki

To była szósta już edycja MBO. Mieliśmy w nim kilka propozycji zgłoszonych z Bytomia, a po głosowaniu okazało się, że realizacji doczekają się dwie. Pierwsza, nazwana „Łącząc naturę i leczenie”, to eko projekt autorstwa Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego nr 4 przy alei Legionów, druga zaś, nosząca tytuł „Potęga pary - jak parowóz zmienił świat” jest projektem społecznym opracowanym przez Górnośląskie Koleje Wąskotorowe.

Wniosek zgłoszony przez nasz szpital jest bardzo rozbudowany, a jego

koszt to milion złotych. Przewiduje on gruntowną modernizację zielonej strefy położonej w bezpośrednim sąsiedztwie lecznicy usytuowanej przy al. Legionów 10. Zakres zaplanowanych prac jest duży.

Lampy oświetlą alejki

Trzeba wyrównać teren, posadzić nowe rośliny, a także postawić ławki. Nie obejdzie się też bez wyremontowania zniszczonych chodników oraz zainstalowania lamp solarnych oświetlających alejki, pojawi się ścieżka spacerowa i elementy ogrodu sensorycznego wraz z altaną.

A ponieważ projekt nosi nazwę eko, to zaplanowano także montaż ekosłupka, który będzie na bieżąco monitorował poziom zanieczyszczenia powietrza. Wszystko po to, by stworzyć harmonijną przestrzeń. Korzystać z niej mają przede wszystkim pacjenci szpitala, przyspieszając tym samym swoją rekonwalescencję. Pobyt w miłym, zielonym otoczeniu ma poprawiać ich samopoczucie oraz pozwalać na integrację z naturą. Inwestycja zostanie zrealizowana do końca przyszłego roku.

Żywe lekcje historii

50 tys. zł. z MBO otrzyma Stowarzyszenie Górnośląskich Kolei Wąskotorowych zarządzające kolejką wąskotorową kursującą pomiędzy Bytomiem, a Miasteczkiem Śląskim. Sumę tę przeznaczy na zorganizowanie przejażdżek z naszego miasta do Tarnowskich Gór. W ich trakcie odbywać się będą żywe, niestandardowe lekcje historii przygotowane z myślą o dzieciach i młodzieży z powiatów gliwickiego, tarnogórskiego, lublinieckiego oraz Bytomia i Gliwic.

A jaką rolę powierzono w tym wszystkim tytułowemu Rysiowi? Wagoniki po wąskich torach pociągnie zabytkowy, buchający parą parowóz nazywający się właśnie „Rys”. ■

KLEINFELD

Mieszkańcy dzielnicy chwalą się talentami

W galerii działającej przy kościele Najświętszego Serca Pana Jezusa już po raz drugi możemy oglądać prace wykonane przez utalentowanych artystycznie mieszkańców Kleinfeldu.

Pierwszy raz szansę pochwalenia się dano im zimą. Zainteresowanie - zarówno twórców, jak i oglądających - było ogromne. - Podobnie jak podczas zimowej odsłony naszej wystawy, zaproszenie do udziału w wydarzeniu przyjęli doświadczeni artyści oraz entuzjaści, którzy dopiero zaczynają swoją przygodę ze sztuką - mówi ojciec Jerzy Karpiński, jezuita, duszpasterz parafii NSPJ, organizator wystawy. Natomiast Dorota Filaszkiwicz, pomysłodawczyni przedsięwzięcia dodaje: - Swoim udziałem radość sprawiają nam zarówno profesjonalści, jak i amatorzy: dorośli, studenci, młodzież oraz dzieci z rodzicami. Uprzywilejowane miejsce zarezerwowaliśmy dla najmłodszych.

Prace prezentowane są przy kościele, ale wystawiających nikt nie pytał o wyznanie i światopogląd. Tym razem tematem ekspozycji, której wernisaż miał miejsce w minioną sobotę są pejzaż i rękodzieło. Na ścianach galerii zawisły prace malarzkie i plastyczne, na półkach ustawiono prace zrobione na szydełku i drutach. Znalazło się też miejsce dla tego, co powstało podczas wakacyjnych warsztatów odbywających się przy parafii. Udział w nich wzięły doświadczone rękodzielniczki oraz osoby, które pierwszy raz wzięły do rąk szydełko.

W sobotę, 26 października wystawa będzie udostępniona od godz. 15. do 18. Z kolei w niedzielę, 27 października zwiedzać można zwiedzać od 9. do 18. Dla grup zorganizowanych możliwe jest to od 21 do 25 października o wcześniej ustalonej godzinie. **AURE**

MIECHOWICE

Kształcą od 40 lat, a zaczęli nielegalnie

Szkoła Podstawowa nr 26 przy ulicy Nickla działa od 40 lat. Okazały jubileusz uczczono między innymi uroczystą akademią, wystawą fotograficzną, występami artystycznymi oraz wielkim tortem.

Wszystko w tej miechowskiej placówce rozpoczęło się 1 września 1984 roku. Zainaugurowano pierwszy rok szkolny, a naukę podjęło 750 uczniów. Co ciekawe przez miesiąc szkoła de facto działała nielegalnie, bo ówczesny Kurator Oświaty w Katowicach oficjalną decyzję o jej powołaniu wydał dopiero 1 października.

W latach 1985-1992 w placówce funkcjonowały klasy sportowe o profilu lekkoatletycznym (dziewczęta) i koszykarskim (chłopcy), z których ostatecznie zostały usunięte, ale za to dla obywateli. W roku 1996 zgodnie z decyzją bytomskich radnych SP nr 26 wraz z powołaniem do życia VIII Liceum Ogólnokształcącym weszła w skład Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr

Jubileusz uczczono uroczystą akademią

5, którego patronem potem został J.F. Kennedy. Po reformie oświaty do tego zestawu dodano Gimnazjum nr 14. Kilka lat temu zaś po 18 latach przerwy reaktywowano Szkołę Podstawową nr 26 jako samodzielną jednostkę.

Statuetki dla przyjaciół

Rocznicowe uroczystości przyciągnęły do szkoły absolwentów, byłych i obecnych pracowników, a także zaproszonych gości, wśród których znaleźli się między innymi zastępca prezydenta Bytomia Adam Fras, przewodniczący Rady Miejskiej Michał Staniszewski, senator Halina Bieda, proboszcz parafii pw. Bożego Ciała w Miechowie ks. Henryk Oleś, a także przedstawiciele Stacji Morskiej Instytutu Oceanografii i Geografii Uniwersytetu Gdańskiego.

Ci ostatni wraz z byłą wieloletnią dyrektorką placówki Marią Gąbin-

Kwiecień otrzymali będące dowodem uznania statuetki Przyjaciela Szkoły.

Tort od absolwenta

W intencji osób związanych z jubilatką w miechowskim kościele odprawiono mszę świętą, przygotowaną rocznicową wystawę fotograficzną obrazującą, co ważnego oraz ciekawego działo się podczas czterech dekad, a także pokazano widowiskowy program artystyczny w wykonaniu uczniów. W jego trakcie można było usłyszeć wiersze i piosenki autorstwa nauczycieli dr Anny Meiser i Aleksandry Hyli.

Shansę pokazania się dostała także świętująca czterdziestolecie, znana z aktywnej działalności 26. Drużyna Harcerska „Leśni”. Wszystkich przestawiano kawałkami okazałego tortu podarowanego szkole przez jej absolwenta, znanego bytomskiego piekarza i cukiernika Tadeusza Kwapisza. **TON**

Co? Gdzie? Kiedy?

OPERA ŚLĄSKA

Wtorek - piątek 22 - 25 października, godz. 11: B. Pawłowski - „**Królowna Śnieżka**”.

Niedziela 27 października, godz. 16: Spotkanie z cyklu „**Opera blisko Ciebie. Porozmawiajmy i operze**”.

Tematem będzie zbliżająca się premiera opery G. Verdiego „Luiza Miller. Intryga i miłość”. Gośćmi spotkania będą twórcy spektaklu: Marco Guidarini - kierownik muzyczny i Frederik Roels - reżyser.

TEATR TAŃCA ROZBARK

Wtorek 25 października, godz. 19: „**The Power Of Love**” („Siła miłości”) - spektakl w wykonaniu Miskolc Balett (Węgry).

BYTOMSKIE CENTRUM KULTURY

Piątek 25 października, godz. 19: **Krzikopa** - koncert śląskiej muzyki ludowej.

Sobota 26 października, godz. 19: „Nasze dwie ojczyzny” - **koncert Andrzeja Sikorowskiego i Mai Sikorowskiej**.

Niedziela 27 października, godz. 19: „Tak mnie ciśło, choby to zmore była”. **Magia i demonologia ludowa, na podstawie baśni i podań górnośląskich** - wykład Katarzyny Szlapy.

Niedziela 27 października, godz. 19: Grupa O!TEATR w programie kabaretowym „**Festyn Polska Story**”.

BECEKINO

21 - 24 października, godz. 17.45: „**Dahomej**” (dokumentalny, koprodukcja: Francja, Senegal, Benin).

21 - 24 października, godz. 19: „**Wanda Rutkiewicz. Ostatnia wyprawa**” (biograficzny, dokumentalny, Polska, Szwajcaria, Nepal, Indie, Włochy, Austria).

21 - 24 października, godz. 19.30: „**Kulej. Dwie strony medalu**” (biograficzny, prod. Polska).

25 - 31 października, godz. 17: „**The dead don't hurt**” (western, koprodukcja: Dania, Kanada, Meksyk).

25 - 31 października, godz. 17.15: „**Wspomnienia płonącego ciała**” (dramat, prod. Kostaryka/Hiszpania).

25 - 31 października, godz. 19: „**Nieumarli**” (horror, prod. Szwecja/Norwegia).

25 - 31 października, godz. 19.30: „**Megalopolis**” (dramat, science-fiction, prod. USA).

CENTRUM KULTURY KAROLINKA (RADZIONKÓW)

Środa 23 października, godz. 19: Projekcja filmu „**Chtopi**”. Wstęp bezpłatny.

Sobota 26 października, godz. 16: Projekcja filmu „**Akademia magii**”. Godz. 18: Projekcja filmu „**Reagan**”.

Niedziela 27 października, godz. 16: Projekcja filmu „**Mój przyjaciel pingwin**”. Godz. 18: Projekcja filmu „**Drużyna A(A)**”. MH

Natchnęły ich WENY, pokochały MUZY

BYTOM. MAMY SIĘ CZYM POCHWALIĆ JEŚLI CHODZI O DOKONANIA ARTYSTYCZNE I CO ROKU OD LAT TO ROBIMY. W MINIONĄ SOBOTĘ ZROBILIŚMY PO RAZ KOLEJNY. W BYTOMSKIM CENTRUM KULTURY WRĘCZONO WENY I MUZY, A WIĘC NAGRODY W DZIEDZINIE KULTURY.

Tomasz Nowak

WENA to nagroda przyznawana młodym, będącym na początku kariery, ale już mogącym się pochwalić osiągnięciami twórcom, najczęściej jeszcze uczniom lub też studentom.

Uzdolniony uczeń

Chociażby takim, jak tegoroczny laureat, Tymoteusz Winiarski uhonorowany w kategorii taniec. To uzdolniony uczeń Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. Ludomira Różyckiego. Regularnie reprezentuje on szkołę i miasto w wielu wydarzeniach artystycznych w kraju i za granicą. Uczestniczył chociażby w Koncercie z okazji Międzynarodowego Dnia Tańca na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina oraz w Koncercie Jubileuszowym w Konserwatorium Tańca w Pradze. Brał też udział w kilku edycjach Młodego Ducha Tańca oraz występował w Japonii w spektaklu tanecznym COPERNIC 550. Poza tym aktywnie uczestniczy w wielu projektach baletowych.

Wybitny słuch wokalny

Drugą z laureatek WENY została Kalina Bombała, podopieczna Bytomskiego Ogniska Artystycznego. Swoją potencjał pokazuje ona śpiewając solo oraz z żeńskim zespołem wokalnym, współpracuje też ze Stowarzyszeniem Chór Mieszany „Słowiczek” w Rudzie Śląskiej. Tworzy piękne oprawy muzyczne imprez artystycznych, o czym przekonali się chociażby bywalcy Świątecznego Jarmarku oraz Święta Bytomskich Organizacji Pozarządowych. Bombała zajęła poza tym drugie miejsce na Międzynarodowym Festiwalu Twórczości Maryjnej „Sancta Maria”. W swym repertuarze ma arie operowe, musicalowe, pieśni klasyczne oraz piosenki rozrywkowe. Mimo wrodzonego obustronnego niedosłuchu przewodzeniowego posiada wybitny słuch wokalny. Jest to możliwe dzięki implantom i wieloletnim ćwiczeniom.

Błyskotliwa technika

W kategorii muzyka nagrodę WENY przyznała Natalii Łyszczkowskiej. Jest ona uczennicą Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Fryderyka Chopina w klasie wiolonczeli Beaty Krzanowskiej. Występowała z towarzyszeniem Polskiej Młodzieżowej Orkiestry Symfonicznej podczas koncertów organizowanych w Bytomiu oraz w Erkelenz (w ramach Polsko-Niemieckiego Projektu Współpracy Młodzieży). Wzięła udział w koncercie uczestników programu ZDOLNI „Młodzi wirtuozowie w Łazienkach Królewskich” w Warszawie, posiada w swoim dorobku nagrody i wyróżnienia na konkursach ogólnopolskich i międzynarodowych. Jej repertuar wykonawczy jest przemyślany i dopracowany pod względem formalnym i stylistycznym, poza tym młoda wiolonczelistka wyróżnia się błyskotliwą techniką.

Silny ośrodek tańca

MUZA to z kolei nagroda przyznawana przez prezydenta (kandydatów wskazuje kapituła) za

Wybrańcy tegorocznych MUZ

wybitne osiągnięcia kulturalne. Takimi właśnie może się poszczycić bytomski Wydział Teatru Tańca Akademii Sztuk Teatralnych im. Stanisława Wyspiańskiego w Krakowie. Uhonorowano go za osiągnięcia twórcze i upowszechnianie kultury. Powstał 15 lat temu i szybko stał się silnym ośrodkiem aktorów teatru tańca w Polsce. Obecnie studiują tam 103 osoby, które często odnoszą sukcesy i zdobywają nagrody na festiwalach i przeglądach. Uczelnia uczestniczy też w projektach i programach wymiany międzynarodowej, od dawna współpracuje z Kibutzim College of Education, Technology and the Arts w Izraelu, a także Beijing Dance Academy w Chinach.

Od adiunkta do dyrektora

W kategorii zarządzanie kulturą i jej upowszechnianie statuetkę MUZY odebrała Iwona Mohl. Ukończyła ona historię sztuki na Uniwersytecie Jagiellońskim, a życie zawodowe związała z działalnością muzealniczą i jedną placówką: Muzeum Górnośląskim. Przeszła wszystkie szczeble kariery zawodowej od adiunkta do dyrektora. Za sprawą swojej determinacji, stanowczości i niegasnącemu optymizmowi pozyskuje fundusze, dzięki którym placówka przeprowadza liczne prace remontowe. Sukcesywnie rozwija i przekształca muzealne przestrzenie w miejsce interesujące, intrygujące, chętnie odwiedzane, a także regularnie dostrzegane przez innych. Zarządzane przez nią muzeum otrzymało liczne wyróżnienia.

Świetny instrumentalista

Kolejnym wybrańcem MUZ został dr Klaudiusz Jania. To dowód uznania dla jego osiągnięć twórczych i dokonań w upowszechnianiu kultury. Jania, absolwent bytomskiej szkoły muzycznej i katowickiej Akademii Muzycznej, jest świetnym instrumentalistą, aranżerem, dyrygentem, pedagogiem i popularyzatorem muzyki oraz twórcą projektów artystycznych. Pracuje jako wykładowca na dwóch uczelniach oraz jako organista Bazyliki Piekarskiej. Dał się poznać jako twórca wielu formacji muzycz-

nych, zespołu instrumentów Dętych Jania-Band oraz Koncertowej Orkiestry Dętej Power of Winds. Poza tym jest współtwórcą i wykonawcą projektów muzycznych: Tryptyk Powstańczy - Pamięć Ziemi, koncerty Festiwalu Kwiaty na kamieniach, a także muzyki rozrywkowej Tribute to Wodecki, Wielcy nieobecni, czy Bella Italia.

Dbą o rozwój i edukację

W tej samej kategorii nagrodę otrzymał Młodzieżowy Dom Kultury nr 1 przy ul. Powstańców Warszawskich. Od 70 lat dba on o edukację i przygotowuje społeczność lokalną do aktywnego uczestnictwa w kulturze. Posiada 114 kół zainteresowań i zespołów. Placówka stwarza warunki do wszechstronnego rozwoju talentów, pasji, zainteresowań dzieci i młodzieży. Za swoją działalność MDK nr 1 wielokrotnie była odznaczana nagrodami i wyróżnieniami. Wychowankowie placówki są laureatami nagród w wielu konkursach. Instytucja podejmuje się współpracy z organizacjami pozarządowymi i jest ważnym ośrodkiem kulturotwórczym w przestrzeni miasta.

Kreator wybitnych ról

Ostatnim z laureatów, wyróżnionym w kategorii osiągnięcia twórcze, został Grzegorz Pajdzik. To bytomianin, absolwent tutejszej Baletówki oraz Wyższej Szkoły Umiejętności im. Stanisława Staszica w Kielcach. Tancerz, asystent choreografa, choreograf, a także kierownik baletu Opery Śląskiej, z którą jest związany od 1988 roku. Otrzymał „Złotą Maskę” Marszałka Województwa Śląskiego i Nagrody im. Leny Starke. Tańczył wszystkie pierwszoplanowe role w przedstawieniach baletowych realizowanych przez bytomski teatr. Jego wrażliwość muzyczna, piękno i charakter tańca od wielu lat zachwycają publiczność. Artysta w niesamowity sposób potrafi przekazać emocje, zarówno kreując wybitne role taneczno-aktorskie jak i występując w koncertach i galach.

Po ceremonii wręczenia nagród z recitalem wystąpił Piotr Polk. ■

Odeszła Iwona Świętochowska

W WIEKU 94 LAT ZMARŁA IWONA ŚWIĘTOCHOWSKA - BYTOMIANKA, LEKARKA, DZIAŁACZKA SOLIDARNOŚCI INTERNOWANA W STANIE WOJENNYM.

Marcin Hałas

Iwona Świętochowska de domo Tomaszek urodziła się w 1930 roku w Stanisławowie (w czasach komunizmu, w roku 1962 nazwę tego miasta zmieniono na Iwanofrankowsk, dziś: Iwanofrankiowski). We wrześniu 1939 roku Stanisławów, tak jak inne województwa wschodnie II Rzeczypospolitej, zajęli Sowieci. Ojciec pani Iwony Stanisław Tomaszek - lekarz i działacz społeczny został wówczas aresztowany jako kontrrewolucjonista i skazany na 10 lat łagru, którego nie przeżył.

W kwietniu 1940 roku Iwona wraz z bratem, matką i babcią zostali wywiezieni na Syberię. Z zesłania zostali uwolnieni dzięki paktowi Sikorski-Majski. Iwona i jej brat Jerzy Tomaszek Związek Sowiecki opuścili wraz z armią generała Andersa. Najpierw trafili do sierocińca dla polskich dzieci w Indiach. Po kilku miesiącach do dzieci dołączyła ich matka i resztę wojny spędzili w obozie dla polskich uchodźców w Afryce. Po wojnie wrócili do kraju.

ARCHIWUM IPN

Zofia Świętochowska została lekarzką-pediatrą. W stanie wojennym wraz z mężem dr. Andrzejem Świętochowskim organizowali pomoc dla internowanych. W ich mieszkaniu spotykali się uczniowie bytomskich szkół średnich, którzy założyli organizację o nazwie Ruch Młodzieży Niepodległej. W lutym 1982 Iwona

Świętochowska została internowana, czyli aresztowana i bezprawnie pozbawiona wolności na mocy dekretu o wprowadzeniu stanu wojennego.

W ośrodku dla internowanych była więziona przez 5 miesięcy. „Po zwolnieniu z internowania nadal angażowała się w pomoc osobom internowanym i ich rodzinom, organizowała cotygodniowe prelekcje, w których udział brały osoby internowane i działacze „Solidarności”. W 1985 r. włączyła się w działalność Prymasowskiego Komitetu Charytatywno-Społecznego. Utrzymywała kontakty z działaczami opozycyjnymi z całego kraju, a na początku 1989 r. była jedną z osób, która podpisała komunikat stwierdzający fakt utworzenia grupy inicjatywnej NSZZ „Solidarność” pracowników Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach” - czytamy w jej biografii zamieszczonej na stronie Instytutu Pamięci Narodowej.

Iwona Świętochowska zmarła 3 października. Msza święta żałobna zostanie odprawiona w środę 23 października w bytomskim kościele Świętej Trójcy. Po mszy odbędą się uroczystości pogrzebowe na cmentarzu Mater Dolorosa. ■

Oczko Kresowej Atlantydy

Profesor Stanisław Sławomir Nicieja zaprezentował w Bytomiu XXI tom swojej monografii „Kresowa Atlantyda. Historia i mitologia miast kresowych”.

Gdyby to była gra karciana - 21 oznaczałoby „oczko”, a więc zwycięstwo. Nicieja ma jednak poczucie, że tej gry nie ukończy: w wyniku II wojny Polska utraciła na Ziemiach Wschodnich około 200 miast. Chciał opisać wszystkie. Dziś zawarł w swoich książkach historię około 90 z nich. Na wszystkie - zapewne nie starczy mu czasu. Ale wciąż pisze. Dotychczasowy bilans i tak jest imponujący: 21 tomów, około 7 tysięcy stron druku i 6 tysięcy zdjęć.

W XXI tomie znajdziemy opowieści o trzech miejscowościach: Gródku Jagiellońskim, położonym przy trasie Przemyśl-Lwów (tam umarł wielki król Władysław Jagiełło), Kozowej i Milatynie. - Zaczynałem od pisania o wielkich miastach: Lwowie, Tarnopolu, Stanisławowie - wspominał Nicieja. - Kiedy zacząłem opisywać te mniejsze, wydawca mówił: przecież tego nikt nie kupi. Tymczasem kolejne tomy Kresowej Atlantydy sprzedają się w tysiącach egzemplarzy, trzeba robić dodruki. Taki Milatyn - wieś, w której mieszkało zaledwie 300 Polaków. A opowieści o niej wyszło 60 stron druku!

Nicieja już zapowiedział kolejny tom. Właśnie pisze o miastach Radziwiłłów - m.in. Nieświeżu oraz... Kijowie. Mało kto zdaje sobie sprawę, że jeszcze w 1915 roku w Kijowie Polacy stanowili około 15 procent ludności i byli elitą tego miasta. **MH**

Pożyczka hipoteczna

Na dowolny cel związany z prowadzoną działalnością gospodarczą lub rolniczą.

Do 5 000 000 zł
na dowolny cel

Nie wymagamy
biznesplanu,
ani rozliczenia
kredytu

Z nami rozwiniesz swój biznes

Waluta kredytu: złoty polski. Okres kredytowania: zależny od zdolności kredytowej. Oprocentowanie kredytu: zmienne.

Maksymalna kwota: 3 000 000 zł dla nowych Klientów, 5 000 000 zł dla stałych Klientów, posiadających udokumentowaną dobrą współpracę z KBS.

Wymagane formy zabezpieczenia kredytu: hipoteka na nieruchomości, przelew wierzytelności z umowy ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych nieruchomości stanowiącej zabezpieczenie kredytu - o ile daną nieruchomość można ubezpieczyć. Bank może wymagać dodatkowych form zabezpieczenia.

Decyzja o udzieleniu kredytu i kwocie kredytu uzależniona jest od pozytywnej oceny zdolności kredytowej.

Po szczegółowe informacje zapraszamy do placówek Banku.

Krakowski Bank Spółdzielczy

Filia Bytom, ul. Jagiellońska 1, 41-902 Bytom, tel.: 32 281 17 21, tel. kom.: 451 051 144

Polski Bank

www.kbsbank.com.pl

OLKA FASOLKA GOTUJE

RYBA W PAPILOTACH

Aleksandra Giczewska

Ryba w papilotach to jeden z tych przepisów, które łączą prostotę z elegancją. Idealnie nadaje się zarówno na codzienny obiad, jak i na wyjątkowe okazje. Cała magia polega na tym, że zamykasz rybę z dodatkami w szczelnie zawiniętym papierze do pieczenia, co sprawia, że wychodzi soczysta, aromatyczna i pełna smaku.

Najpierw marynata. W małej miseczce wymieszaj musztardę francuską, musztardę delikatesową, oliwę oraz sok z połowy cytryny. Dopraw marynatę solą i pieprzem do smaku. Filety ryby, takie jak dorsz, mintaj czy morszczuk, umyj pod zimną wodą, osusz papierowym ręcznikiem i, jeśli mają skórę, delikatnie ją natnij, aby marynata lepiej się wchłonęła. Następnie natrzyj rybę i zamarynowaną odstaw na co najmniej 30 minut, a jeśli masz więcej czasu, możesz wstawić ją do lodówki na dłużej. Teraz papiloty. Wytnij z papieru do pieczenia prostokąty na tyle duże, by móc szczelnie owinać każdy filet ryby. Na środku każdego kawałka połóż rybę. Jeśli chcesz

dodać więcej smaku, ulóż na wierzchu plasterki cebuli, papryki i świeże zioła (tymianek, natka pietruszki, koperek). Zawiń papier, formując paczuski i zwiąż brzegi sznurkiem. Papiloty połóż na blaszce do pieczenia i wstaw do piekarnika nagrzanego do 180°C. Piecz rybę przez około 20-25 minut, zależnie od grubości filetów. Po upieczeniu ostrożnie rozchyl papiloty, uważając na gorącą parę. Podawaj rybę od razu z ulubionymi dodatkami.

Wskazówki:

- Jeśli chcesz dodać warzywa, pokrój je cienko, aby dobrze upiekły się razem z rybą. Warzywa dodadzą smaku i sprawią, że danie będzie bardziej sycące.
- Jeśli nie masz papieru do pieczenia, możesz zastąpić go folią aluminiową. W przypadku folii możesz piec na trochę wyższej temperaturze (190°C) i skrócić czas o kilka minut.

Więcej wskazówek oraz prostych, szybkich i tanich przepisów znajdziecie na moim profilu w serwisie [Instagram: @olkafasolkaa](https://www.instagram.com/olkafasolkaa).

Lista zakupów:

- 4 filety białej ryby (np. dorsz, mintaj, morszczuk)
- 2 łyżki musztardy francuskiej (ziarnistej)
- 1 łyżka musztardy delikatesowej;
- 2 łyżki oliwy z oliwek
- Sok z połowy cytryny
- Sól i pieprz do smaku
- Zioła (opcjonalnie: tymianek, natka pietruszki lub koperek)
- 1 cebula (opcjonalnie)
- Papier do pieczenia

Pod patronatem Prezydenta Miasta Bytomia

JESIEŃ ZE ZDROWIEM

AGORA BYTOM 25.10.2024

godz. 10.00 - 14.00

Przyjdź, zbadaj się i weź udział
w konkursie wiedzy o zdrowiu z nagrodami

USG pęcherzyka żółciowego, spirometria, pomiar ciśnienia krwi,
porady kosmetyczne, konsultacje stomatologiczne i ortodontyczne i wiele innych

Organizator:

Partnerzy Akcji:

NFZ

STOMATOLOGIA
BICHAŁSKI

STOMATOLOGIA
KORAL

GOLDEN BEAUTY PARK

SILESIANA
Centrum Medyczne

Sudoku na dobry dzień

	6	5			8			
	9				3		2	4
2			9			1		
4	3		7			5	6	1
	5	6		3		8	7	2
8		1		2		4		
				1		9	5	
	1	9		6				8
		4	5	9	7	2		6

	4		6		9			1
						5	6	8
3	6	8				4		9
	2	6		3		9	5	7
7	8					3		
4			9			1		2
				1	8		9	4
8	9				2	7	1	3
6		1		9		8	2	5

Tomasz po naszymu

Cza być we szczewikach na weselu

Tomasz Nowak

Cego każda baba mo nojwyncy we szranku, tak leko idzie pedzieć łosym-dziesynć razy tyła, co chop? Ja, mocie recht - szczewików, czyli butów zwanych tyż szułami. Po ślonsku roztomajće zorty szczewików majom swoje nazwy, ale co ciekawe, akurat te nojbarzi babskie prawie niy. Niy ma ekstra ślonski nazwy na szpilki, abo koza-ki (niyftorzi godajom wysoke szczewiki). Szczewiki sie dzielom na babskie i chopskie. No i te dło bajtli. Mogom tyż być zimowe i letnie, abo take na beztydziyni (dni powszednie) i na niydziała.

Przegłond tego, co nosymy na szłapach, czyli nogach zacnym łod domowych papuci i laci. To niy ma to samo. Inksi łoblykajom w doma pantofle, a u nos jest inacy: som papucie (majom zabudowany zadek) i lacie (łone go niy majom). Jo niy rod nosa jedne i druge, choć moja durś mi kupuje nowe. Wola łazić po bosoku (po bosu), czyli na bosaka. Ale to łatym, bo bez zima we samych fuzeklach (zokach), a więc skarpetkach. A szczewiki idzie łoblykać abo na fuzekle, abo na łoklep (na bosc stopy).

Kej leje dysc, a chcecie wyłyż na plac, to dobrze mieć gumioiki. To gumowce - takie eleganckie, ale też takie noszone przez budowlańców. Tym łostatnim fest sie przydadzom szczewiki ze stalkapom, czyli buty ze stalowym noskiem. Bez lato, kej momy hica nojlepsze bydom zandale, a więc sandały, abo lacie, ale take na plac. A zaś jak sie wybiyrocie na jaki fajer, abo na bol, to do ancuga abo paradnych szatów fajnie bydom łoły, czyli pasowały lakszuły, a więc lakierki. Paradnie bydziecie tyż wyglondać we halbkach, a więc eleganckich półbutach. Momy tyż szuły dło szportowców: turnszuły, czyli trampki abo sztole, czyli korki do tych, co grajom we fusbal.

FREEPIK

Kożdy szczewik - jak go niy bydziecie szanuwać - z casym może się zamiynić w harboł. Harboły to buty zniszczone, stare, brzydkie już i zaniedbane. We harbołach lepi nikaj niy łazić, bo sie narobicie gańby.

A jak już tak sie zajmujemy sprawami obuwniczymi, to musicie wiedzieć, co po naszymu obcas to kronflek abo abzac, nord to podbicie, splatki to sznurowadła, a sebuwac abo szuancyrj godomy na łyżka do butów. I pamiyntejcie: coby sie szczewiki niy stały harbołami musicie je cyścić i smarować gutaliny, a więc pastą do butów.

I na koniec: keby Wyspiański boł ze Ślonska, to słynne zdanie w „Weselu” o tym, że trzeba być w butach na weselu brzmiałoby jak w tytule. ■

Na wesolo

- Czyli po reinkarnacji będę miał wszystko nowe?
- Tak.
- A wątrobę?
- I wątrobę.
- Podobą mi się ten wasz buddyzm.
- Tylko, że to może być wątroba dor-sza.

Ojciec strofuje syna:

- Wziąłbyś się za jakąś robotę, a nie tylko bąki zbijać! Ja w Twoim wieku po całych nocach rozładowywałem wagony...
Z kuchni matka dorzuca:
- Taa... Dopóki Cię nie złapali...

Nauczycielka pyta dzieci:

- Jakie macie zwierzęta w domach?

- Ja mam psa.
- A ja mam kota.
- A ja kurczaka w zamrażarce...

Idzie facet brzegiem Odry. Widzi faceta klęczącego i pijącego wodę z rzeki.

Spacerowicz woła:

- Co pan robi? Niech pan nie pije!
Otruje się pan, chemikalia i odpady!
- Was? Ich verstehe nicht!
- Powoli, bo zimna.

- Dziadku, co to jest niuans?

- Wytlumaczę ci wnuczusiu na przykładzie. Przedwczoraj listonosz przyniósł mi emeryturę, pomyślałem o nim: przyszedł doręczyciel. A dziś rano, ten sam listonosz przyniósł mi wezwanie od komornika, pomyślałem o nim: przyszedł dręczyciel. I ta jedna literka różnicy, to jest właśnie niuans.

Horoskop na tydzień

Baran

Kolejne dni upłyną ci w radosnej atmosferze oczekiwania, a następnie świętowania. Pamiętaj, że szczęściem dobrze jest dzielić się z innymi. Wokół ciebie nie brakuje życzliwych osób, które niejednokrotnie wspierały cię w gorszych chwilach. Dlatego teraz powinieneś podzielić się z nimi swoją radością.

Byk

Ostatnio dosyć rzadko pozwalasz sobie na spontaniczne okazywanie uczuć. Zamykanie się w sobie i udawanie przed światem obojętności źle wpłynie zarówno na relacje łączące cię z innymi osobami, jak i na twoje samopoczucie. Wykrzyczana radość się potęguje, a wyplakany smutek szybciej mija. Pamiętaj o tym.

Bliźnięta

Ktoś z twojego otoczenia niebawem podzieli się z tobą swoim, z pozoru szalonym, pomysłem na przyszłość. Chociaż początkowo sytuacja wyda ci się, delikatnie rzecz ujmując, zwariowana i nierealna, postaraj się dobrze wszystko przeanalizować. Kto wie, może właśnie w tym szaleństwie jest metoda.

Rak

W kwestiach finansowych niedługo czeka się zdecydowana poprawa sytuacji. Szybko pojawi się jednak pokusa wydania ciężko zarobionych pieniędzy. Choć wokół ciebie nie zabraknie doradców namawiających cię na duży wydatek, zastanów się, czy naprawdę warto tak pochopnie dokonywać zakupów.

Lew

Jedną z twoich wad i to niestety nie małych jest zazdrość. Powinieneś zdecydowanie popracować nad sobą w tym względzie, inaczej już niebawem stracisz bliskiego przyjaciela. Pamiętaj, że nikt nie posiada sukcesu na wyłączność. Raz wiedzie się tobie, a raz komuś innemu. Lepiej cieszyć się szczęściem przyjaciół, aniżeli przysparzać sobie wrogów.

Panna

W najbliższym czasie powinieneś się liczyć z propozycją zmiany w kwestiach zawodowych. Może to spowodować nieco zamieszania, co jednak wcale nie oznacza, że będziesz musiał nagle podejmować trudne decyzje. Najlepiej zrobisz, jeśli dasz sobie trochę czasu i przeanalizujesz sytuację wspólnie z bliską ci osobą.

Waga

Jesteś osobą, która bardzo nie lubi plotek i wszelkich dyskusji za plecami. Uważasz, że takie zachowanie wynika z tchórzostwa i jest po prostu niegodne. W najbliższym czasie będziesz musiał jasno zamanifestować swoje poglądy, gdyż w twoim najbliższym otoczeniu pojawi się ktoś, kim inni będą bardzo zainteresowani.

Skorpion

Niedługo na twojej drodze pojawi się dawny znajomy, którego raczej niechętnie powitasz. Postaraj się jednak nie zatrząskiwać mu od razu drzwi przed nosem. Pamiętaj, że czas wiele zmienia, w tym także ludzi. Możliwe więc, że uda wam się nie tylko przezwyciężyć dawną niechęć, ale być może zdołacie się nawet wzajemnie polubić.

Strzelec

Należysz do ludzi bardzo cierpliwych, co nierzadko pozwala ci osiągnąć sukces. Już niedługo będziesz znów bardzo potrzebował tej cechy, gdyż na twojej drodze pojawi się niebawem wyzwanie wymagające zaangażowania i właśnie cierpliwości. Możesz być jednak pewny, że będzie się ono wiązało także z niebanalnym wynagrodzeniem.

Koziorożec

Ostatnimi czasami prowadzisz bardzo siedzący tryb życia. W zasadzie zdecydowanie zbyt mało się ruszasz. Czas najwyższy to zmienić, w przeciwnym razie taki stan rzeczy odbije się bardzo niekorzystnie na twoim zdrowiu. Postaraj się przynajmniej dwa razy w tygodniu wygospodarować czas i siły na odrobinę sportu.

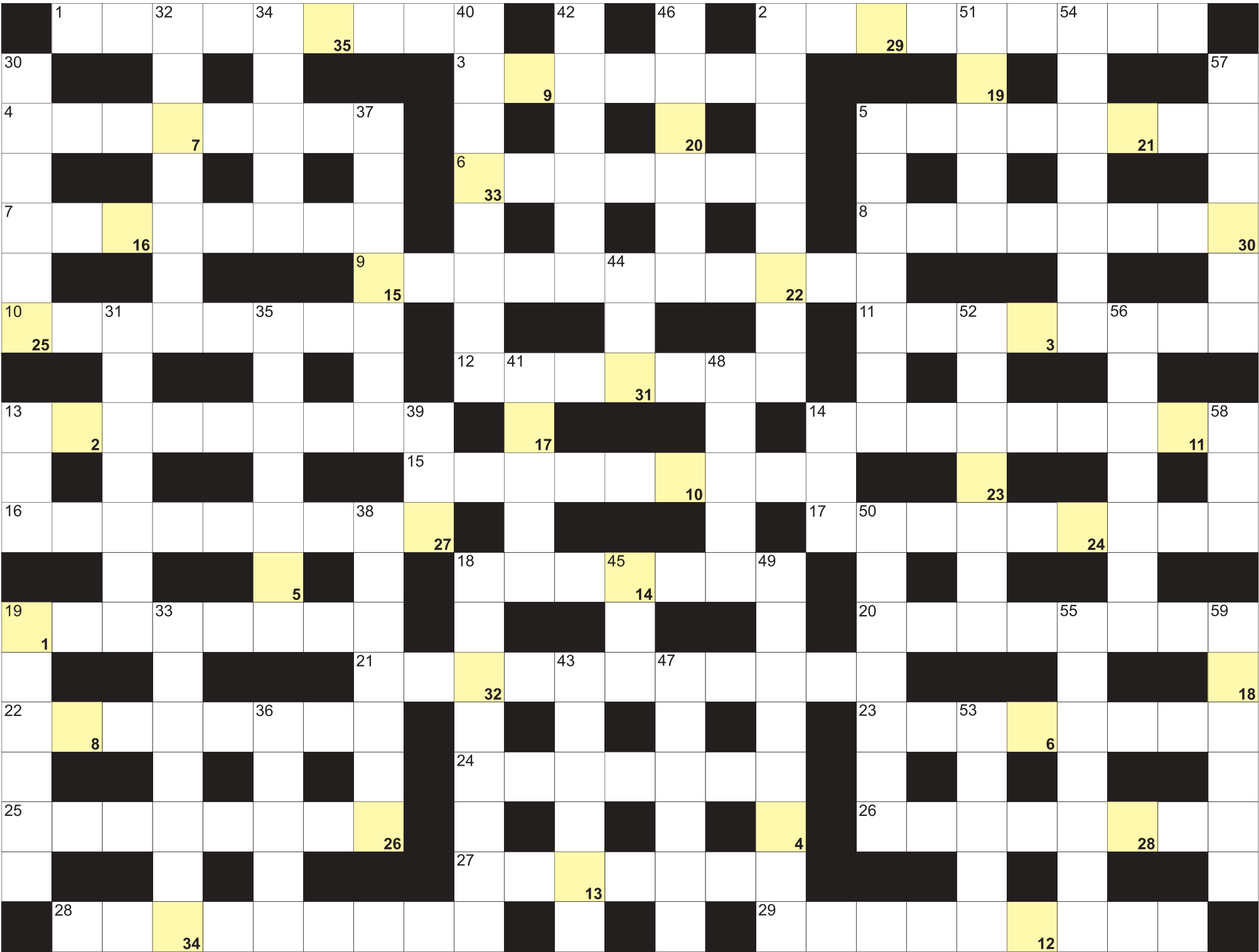
Wodnik

Wszystko wskazuje na to, że już niebawem dręczące cię od pewnego czasu problemy w końcu znajdą pozytywne rozwiązanie. Postaraj się więc zbytnio nimi nie zamartwiać. Zamiast tego powinieneś wyciągnąć słuszne wnioski, które w przyszłości uchronią cię od pakowania się w podobne kłopoty. Zapamiętaj też, kto wsparł cię w trudnych momentach.

Ryby

Musisz zdecydowanie popracować nad pozytywnym myśleniem. W twoim najbliższym otoczeniu jest ktoś, kto nieustannie wskazuje ci możliwe problemy i negatywne strony. Niestety bardzo ciężko ci nie ulegać wpływom tej osoby. Czas najwyższy, abyś wyrwał się z kręgu złego nastawienia i uwierzył w szczęśliwe zakończenia.

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 35, utworzą rozwiązanie:

1	2	3	4		5	6	7	8	9	10	11		12	13	14	15	16	17	18	19		20	21
22	23	24	25		26	27	28	29	30	31	32	33	34	35									

POZIOMO: 1) spodek pod doniczką; 2) tuf spieczony inaczej; 3) rodzaj dzierżawy z prawem zakupu; 4) jantar, złoto Bałtyku; 5) mieszkają w ulach; 6) osłona maszyny, komputera; 7) amerykański stan graniczący z Kolorado; 8) nie są zawodowcami; 9) inaczej robinia, drzewo; 10) Etiopia dawniej; 11) stan w USA ze stolicą w Lincoln; 12) trójkąt rysunkowy dla ucznia; 13) dawny złodziej koni; 14) kobra indyjska; 15) tytułowy Konrad u Mickiewicza; 16) była nią Elżbieta Bawarska; 17) opłata radiowo-telewizyjna; 18) pierwiosnek dla botanika; 19) suche jedzenie na podróż; 20) partyjny aktywista; 21) sport z jazdą figurą; 22) najwyższy szczyt Malesji; 23) Maria, ukochana Napoleona Bonaparte; 24) zdrowe warzywo z ząbkami; 25) gracz który serwuje i przebija; 26) absolwenci filologii angielskiej; 27) kot Gargamela ze Smerfów; 28) państwo z Helsinkami; 29) łowna dla myśliwego. **PIONOWO:** 2) inaczej błahostka, coś łatwego; 5) syn wnuczki; 13) mężczy po zakrapianym przyjęciu; 14) "... do młodości" Mickiewicza; 18) udzielana przez bank; 19) trudne do opanowania pragnienie; 30) przeciwpchelna dla psa; 31) Eugene, autor "Łysej śpiewaczki"; 32) do przebiegnięcia dla biegaczy; 33) William, napisał "Ptaśka"; 34) bicie serca, puls; 35) stolica Cypru; 36) zespół Marka Grechuty; 37) Falls, słynny amerykański wodospad; 38) inaczej dorsz; 39) przed trzy; 40) rakija i sake; 41) wino albo dzwonek w kartach; 42) ... Spinoza, filozof niderlandzki; 43) wynik dzielenia; 44) szwedzki grosz; 45) Farrow, aktorka amerykańska; 46) imię Gombrowicza; 47) namalował "Śniadanie wioślarzy"; 48) król Wielkiej Brytanii, następca Elżbiety II; 49) sprzedaje leki; 50) i altana, i biurowiec; 51) japoński samochód; 52) wykazy rozmów telefonicznych; 53) główna belka pod podłogą; 54) inaczej konwersacja; 55) członkowie sądu przysięgłych; 56) przeciwieństwo analizy; 57) najwyższy szczyt Gór Świętokrzyskich; 58) mrużące zwierzę; 59) plamka, wypukłość na skórze.

KUPON

ŻYCIE BYTOMSKIE

43

Nagrodą za prawidłowe rozwiązanie krzyżówki jest talon wartości 50 zł na usługi, które oferuje Gabinet Kosmetyczny Classic. Rozwiązania krzyżówki prosimy przestać na adres redakcji 41-902 Bytom, Rynek 19

Z dopiskiem: wyrażam zgodę na publikację danych osobowych (imienia i nazwiska) w tygodniku Życie Bytomskie.

Nagrodę za prawidłowe rozwiązania krzyżówki nr 42 otrzymuje Pani **Karolina Maziarka**. Gratulujemy!

GABINET CLASSIC

KATARZYNA KRÓL

GABINET KOSMETYCZNY CLASSIC
Katarzyna Król, ul. Murarska 1/1 Bytom,
Tel. 797 279 560

Oferujemy szeroki zakres usług kosmetycznych.
Stylizację brwi i rzęs.
Stylizację paznokci. Pedicure. Makijaż.

USŁUGI

CYKLINIARSKIE. Układanie. 32/282-58-07, 501-604-735.

ŚWIADECTWA energetyczne. 606-307-123.

REMONTY dachów. 505-015-176.

ELEWACJE, ocieplenia. 797-718-267.

ELEKTRYK 662-721-765.

KOSZENIE- wycinka i skracanie drzew oraz opróżnianie mieszkań i piwnic. 607-219-491.

MALOWANIE, tapetowanie, gładzie, kafelkowanie. 798-579-256.

ODNAWIANIE wanien. 32/384-91-98.

REMONTY łazienek. 518-589-555.

NAPRAWY, remonty, malowanie, tapetowanie, kafelkowanie. Wod.-kan., gaz., elektryczne. 503-499-438.

NIERUCHOMOŚCI

KUPIMY: dom, mieszkanie, kamienicę, garaż, działkę, ogródek, udziały w nieruchomościach, skomplikowany stan prawny, zadłużone i inne. 518-559-443. Cały Śląsk.

DO WYNAJĘCIA pokójumeblowany z tv, Internet z dostępem do kuchni i pralni w Chorzowie. Cena 1500 zł miesięcznie/lub pobyt jedna osoba/doba 50 zł. Tel. 730-999-955.

MOTORYZACJA

AUTOZŁOMOWANIE. 515-274-430.

AUTOHANDEL. Kupię każdy samochód osobowy, dostawczy. 509-796-001, 798-835-341.

AUTOSKUP. Płacimy gotówką. Najlepsze ceny, dojazd. 515-274-430, 602-871-305.

RÓŻNE

BESKIDY w październiku, 7 dni od 1050 zł, dla emerytów/rencistów z 20% dofinansowaniem. Organizujemy również tradycyjne święta Bożego Narodzenia. Możliwość dowozu 501-642-492.

FINANSE

SZYBKA pożyczka, z komornikiem. 32/260-00-33, 516-516-611, Pośrednik CDF S.C. firmy MATPOL FINANSE Sp. z o.o

POŻYCZKA na telefon, online. 780-116-672.

Szukasz swojej drugiej połowy?

Skorzystaj z PROMOCJI

w rubryce SAMOTNI

Teraz ogłoszenie modułowe

tylko 10 zł* (jedna publikacja)

Do powyższej ceny należy doliczyć

23% podatku VAT.

Maksymalna ilość słów - 15. Promocji

nie łączymy z innymi bonifikatami.

GABINET UROLOGICZNY
dr n.med. **WOJCIECH MARTULA**
specjalista urolog, chirurg

choroby układu moczowego, prostaty, niepłodność męska, stulejka, nietrzymanie moczu u kobiet, konsultacje, badania, USG, zabiegi operacyjne.

Chirurgiczne usuwanie zmian skórnych: brodawki, guzki, blizny + badanie histopatologiczne.

Przyjmuje MĘŻCZYZN, KOBIETY I DZIECI.

ZBM ZDROWIE
Bytom,
ul. Powstańców Warszawskich 64,
tel. 603-204-646, 32/745-42-37

Czy w Twojej rodzinie jest problem z alkoholem?

Przyjdź, pomożemy Ci.

Bytomskie Stowarzyszenie Rodzin Abstynenckich „Odrodzenie”.

Zapraszamy codziennie od poniedziałku do niedzieli w godz. 17.00-19.00, ul. Wrocławska 5/13, tel. kont. 32/280 60 00.

ŚLĄSKI ZAKŁAD POGRZEBOWY
FIRMA „WALICKI“
KREMATORIUM

41 - 902 Bytom ul. Piekarska 99

TELEFON CZYNNY CAŁĄ DOBĘ
(32) 281 42 18, fax (32) 281 95 17

✓ *Załatwiamy wszelkie formalności związane z pogrzebem:*

- *wypłacanie zasiłków pogrzebowych*
- *sprzedaż trumien - 50 wzorów*
- *wyrób wieńców i wiązanek pogrzebowych - hurtownia kwiatów*
- *tabliczki, krzyże, klepsydry, nekrologi*
- *kaplica pogrzebowa, nowoczesne chłodnie*
- *pomniki i grobowce*

✓ *O każdej porze jesteśmy do Państwa dyspozycji.*

✓ *Posiadamy własne krematorium.*

✓ *Wykonujemy ekspresowe przewozy zwłok w kraju i za granicą.*

BIURO CZYNNE:

od 8.00 do 18.00 w soboty od 8.00 do 13.00

PETRALANA

POMÓŻ NAM POMAGAĆ

Zostań naszym wolontariuszem lub darczyńcą i pomagaj z nami

Numer konta Fundacji PETRALANA w PKO Banku Polskim S.A.:

25 1020 2313 0000 3802 0531 2709

www.fundacijapetralana.eu fundacijapetralana fundacja_petralana

Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Bytomiu

Zapraszamy

Jesteśmy na:
FB/BytomSchronisko
IG/schroniskobytom

WTOREK - PIĄTEK: OD 10:00 DO 18:00,
SOBOTA: OD 10:00 DO 13:00
PONIEDZIAŁEK/NIEDZIELA: NIECZYNNIE
W dni świąteczne Schronisko jest nieczynne.

Przekaż nam swój 1,5%
KRS 0000189925

ul. Łaszczyka 18, 41-923 Bytom
biuro@schroniskobytom.pl
www.schroniskobytom.pl

518-208-218

Poszukujemy osoby na stanowisko

KONSERWATORA BOISK SPORTOWYCH

Praca na cały lub 1/2 etatu

Wymagania:

- prawo jazdy
- umiejętności w zakresie prac mechanicznych
- obsługa urządzeń niezbędnych do porządkowania i pielęgnacji boisk
- dyspozycyjność
- punktualność

Możliwość zatrudnienia emeryta, rencisty.

Osoby zainteresowane proszone o kontakt z sekretariatem TS Szombierki

pod numerem 32 389 16 93 w godzinach 8.00-14.00

ewentualnie na e-mail sekretariat@szombierkibytom.com

ważne telefony

Pogotowie ratunkowe 999

Pogotowie ratunkowe w Radzionkowie 999

Policja 997, 112, 478-533-200

Straż pożarna 998, 478-510-200 sekretariat: 478-510-220

Dyżurny Straży Miejskiej 986, 32/281-18-24 (przez całą dobę) skargi sms 530-809-400 (tylko dla osób głuchoniemych)

Zgłaszanie awarii wodociągów i sieci kanalizacyjnej 994 (połączenie bezpłatne)

Miejski Zarząd Dróg i Mostów 32/396-97-01

Bytomskie Przedsiębiorstwo Komunalne 32/396-71-00

Powiatowa Stacja Sanitarno - Epidemiologiczna ul. Moniuszki 25, 41-902 Bytom tel. 32 397-66-66 fax. 32 397-66-00 poniedziałek - piątek 7.30 - 15.05

Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego 32/ 388-76-15

POGOTOWIA:
Gazowe 992, 32/ 398-50-00
Energetyczne 991, 32/ 303-09-91
Wodno-kanalizacyjne 32/ 396-71-74 (połączenie bezpłatne) i 32/ 396-71-05

Telefon zaufania AA we wtorki, środy, czwartki w godz. 17.30-19.30 32/ 280-60-00

SHARK — TOP TEAM —

Bytom

Jak trenować to z najlepszymi!

Zapraszamy wszystkich
chcących rozpocząć swoją przygodę
ze sportami walki do naszego klubu
ul. Składowa 2 w Bytomiu.

Więcej informacji na naszym
facebooku **Shark Top Team Bytom**
lub pod numerem tel. **516 177 333**

MMA • Boks • K1 • Bjj • Zapasy

**Najsmaczniejsze pieczywo,
najlepsza kawa,
najświeższe informacje.**

**„Życie Bytomskie”
w naszej sieci sklepów!**

- Miechowice, ul. Daleka 12
- Miechowice, ul. Francuska 60
- Stolarzowice, hala targowa Bytom
- Szombierki, ul. Orzegowska 6
- Dworzec PKP Bytom, pl. Wolskiego 1
- Bytom, ul. Wrocławska 11
- Bytom, Rynek
- Bytom, ul. Łużycka 2a
- Szombierki, ul. Mazurska 3
- Bytom, pl. Akademicki 7
- Bobrek, ul. Zabrzeńska 134

www.piekarniakwapisz.pl

Sprawdzian zdany celująco

OPOLE. 23 MEDALE WYWALCZYLI PODCZAS OPOLSKIEJ LIGI KARATE ZAWODNICZY BYTOMSKIEGO KLUBU KARATE TRADYCYJNEGO MUKS IPPON.

Tomasz Nowak

Taki wynik bardzo ucieszył trenerów z sensei Januszem Sową na czele. - To był doskonały, zdany celująco sprawdzian przed zbliżającymi się Mistrzostwami i Pucharem Świata, które odbędą się pod koniec października pod Barceloną. Za naszych startujących tam zawodników trzymajcie kciuki! - apeluje Sowa.

A jak naszym poszło w Opolu? Antonina Woroniecka sięgnęła po 2 złote medale w kata i kumite. Wojciech Zdebel wywalczył srebro i złoto (kata/kumite), natomiast Magdalena Różyło cieszyła się ze złota i brązu (kata/kumite). Z kolei Adam Kołodziej zapewnił sobie złoto w kata, zaś Fabian Widera medal tego samego koloru także w kata. Alicja Słowińska też przywoziła złoto wywalczona w kata, a Julia Łyczko złoto w kumite.

Innym reprezentantom bytomskich klubów też poszło bardzo dobrze Aleksander Kania zagwarantował sobie srebro oraz tytuł najmłodszego zawodnika, natomiast Piotr Łukawski srebro w kata. Filip Brol miał takie medale (kata/kumite), zaś Maja Wodzisławska krążek brązowy i srebrny (kata/kumite). Maciej Gadziński wywalczył brąz i srebro (kata/kumite), Dominik Kandzia dwa brązowe medale (kata/kumite), Nadia Pogoda brąz (kata), a Agata Tyńska dwa brązowe krążki (kata/kumite). ■

CIECHANÓW

Złoty Pietruszka, srebrny Florczyk

Bardzo dobrze spisali się podczas międzynarodowego turnieju Taekwon-do Mazovia Masters Cup zawodnicy bytomskiego klubu Sonso.

Impreza była bardzo silnie obsadzona. Zjechało na nią aż 540 zawodników reprezentujących 6 krajów. Wielu z nich miało już na koncie liczne sukcesy i medale. Nasze miasto reprezentowali: Karol Pietruszka, Jakub Kozłowski, Sebastian Wilczyński, Artur Florczyk, a także Kostiantyn Holynski. Zawodnikom towarzyszyli bytomscy sędziowie Karolina Kasprzyki i Tomasz Stempniak oraz trener Krzysztof Kloska.

Najlepiej spośród przedstawicieli Sonso zaprezentował się mający ostatnio świetną passę Pietruszka. Wywalczył on złoty medal w kategorii senior starszy w konkurencji układów formalnych IV-VI Dan. Ogromne powody do zadowolenia miał też Florczyk, który zdobył srebro w kategorii senior starszy w konkurencji układów formalnych 5-1 Cup.

Sukcesów może być więcej, bo pod koniec października Karol Pietruszka wraz z trenerem wylatu-

Zawodnicy Sonso dobrze wypadli podczas turnieju w Ciechanowie

ją do Argentyny, gdzie będą reprezentowali Bytom podczas Pucharu Świata. Wyjazd stał się możliwy dzięki pomocy prezydenta Bytomia

Mariusza Wołosza oraz sponsorów i darczyńców, którzy wspomogli reprezentantów Sonso poprzez zbórkę internetową. **AURE**

Polonia wygrała dwunasty raz, derby dla Szombierek

PIŁKARZE POLONII BYTOM WCIĄŻ GRAJĄ BARDZO DOBRZE, WCIĄŻ WYGRYWAJĄ I WCIĄŻ SĄ LIDEREM BETCLIC 2. LIGI. OD DWUNASTU KOLEJEK NIE DAJĄ RYWAŁOM NAJMNIEJSZYCH SZANS CHOĆBY NA REMIS.

Tomasz Nowak

W środę, 16 października niebiesko-czerwoni wybrali się do Częstochowy, by rozegrać zaległe spotkanie z tamtejszą Skrą. Wydawało się, że faworyt jest tylko jeden, bo nasi jako się rzekło przewodzą stawce drugoligowców, a drużyna spod Jasnej Góry zamyka tabelę. Trzeba jednak pamiętać, że jej pozycja nie oddaje do końca rzeczywistości, bo startowała z pułapu minus 5 punktów, co było karą nałożoną przez PZPN.

Faworyt nie miał jednak łatwego zadania. Nasi wprawdzie od początku przeważali, częściej byli przy piłce i stwarzali sobie dogodne sytuacje, ale bramki strzelić nie potrafili. Tymczasem w 15 minucie jeden z nielicznych wypadów gospodarzy przyniósł im niespodziewane prowadzenie. Axela Holewińskiego pokonał Stangret.

Łatwo nie było

Utrata gola podzielała mobilizującą na podopiecznych trenera Łukasza Tomczyka, bo jeszcze bardziej przyspieszyli oni grę, ale wyrównać zdołali dopiero w ostatniej minucie pierwszej połowy. Na listę strzelców wpisał się niezawodny Kamil Wojtyra. Druga odsłona miała podobny przebieg do pierwszej. Bytomianie nadal dominowali, ale to nie znaczy, że był to dla nich łatwy mecz. Wręcz przeciwnie, musieli naprawdę się starać, by zainkasować trzy punkty. Udało się. W 65. minucie na 2:1 rezultat ustalił Ściślak.

W zeszłą sobotę z kolei poloniści podejmowali Hutnika Kraków, który dotąd zajmował wysoką czwartą lokatę. Na 1:0 wyprowadził naszych Wojtyra, trafiając do bramki krakowian tuż przed przerwą. Ten sam zawodnik w drugiej połowie skutecznie egzekwował rzut karny i dwunasty triumf z rzędu stał się faktem. Polonia-Hutnik 2:0, a w najbliższą środę lider

W minionym tygodniu Szombierki Bytom dwa razy pokonały Silesię Miechowice

gra wiceliderem, czyli z Wieczystą Kraków. Czekaj nas zatem hit.

Rokita kibicował

Wróćmy do ostatniej soboty. Ruch Radzionków w IV lidze zmierzył się z Dramą Zbrosławice. Prowadził z nią 1:0 po trafieniu Miłosza Ćwielonga,

ale korzystnego wyniku do końca nie dowieźli. Skończyło się na 1:1 i podział punktów.

W lidze V mieliśmy derby Bytomia: Szombierki kontra Silesia Miechowice. Widzowie licznie zasiedli na widowni (pojawili się między innymi kibicujący Zielonym znany pisarz Zbigniew Rokita), pogoda dopisała,

W niższych ligach

W A klasie Sokół Orzech ograł 2:0 UKS Ruch Radzionków, Tarnowiczanka złała Tempo Stolarzowice 6:1, zaś Czarni Sucha Góra 2:3 ulegli Andaluzji Brzozowice-Kamień. W B klasie liderujący GKS Rozbark na wyjeździe ograł 2:1 Unię Świerklaniec.

a piłkarze stworzyli ciekawe widowisko. Wątpliwości, kto jest lepszy nie było jednak żadnych. Szombierki rozgromiły Silesię 8:1. Dla zwycięzców trafiali: Marchewka (2), Mizgała (2), Chrabąszcz (2), Marek i Jaworski, a dla gości Lewandowski.

Nie był to jedyny zeszłotygodniowy mecz tych drużyn. Wcześniej na boisku Silesii rywalizowały one bowiem w finale Pucharu Polski na szczelbu Podokręgu. Zieloni i tym razem byli lepsi, zwyciężając 5:1. ■

DĄBROWA GÓRNICZA

Znowu przekroczyli setkę

PIĄTE ZWYCIĘSTWO W TYM SEZONIE ODNIEŚLI KOSZYKARZE POLONII BYTOM. PO RAZ CZWARTY PRZEKROCZYLI SETKĘ I PO RAZ CZWARTY NIE POZWOLILI RZUCIĆ RYWAŁOM CHOĆBY 70 PUNKTÓW.

W ubiegłą sobotę nasi wybrali się do Dąbrowy Górniczej na starcie z rezerwami tamtejszego MKS. Znowu był to jednostronny pojedy-

nek, bo niebiesko-czerwoni już po dwóch kwartach całkowicie odebrali rywalom chęć do gry. Pierwszą zwyciężyli 25:14, zaś drugą 33:14. W kwarcie trzeciej także dominowali (26:14) i dopiero w końcówce pozwolili MKS na więcej, choć i tę część wygrali (25:21). Całe spotkanie skończyło się wynikiem 109:63 dla bytomian. Skuteczność zatem na najwyższym poziomie w sezonie, a obrona po raz kolejny poradziła sobie rewelacyjnie.

Najbliższe spotkanie Polonia ma zaplanowane u siebie, ale wyjątkowo nie w sobotę, lecz już w piątek, 25 października. Do Bytomia przyjeżdża ekipa KS 27 Katowice. **IGN**

RYGA

Bratobójczy finał

Podwójny sukces podczas odbywających się w minioną sobotę zawodów Pucharu Europy Kadetów odnieśli dżudocy Czarnych Bytom Jakub Muniz-Acosta oraz Paweł Światała. Zdominowali oni rywalizację w wadze -60kg.

Bytomianie pewnie eliminując kolejnych rywali dotarli do finału, w którym musieli stoczyć bratobójczy pojedynek. Zwyciężył ten pierwszy, a decydujący bój miał bardzo wyrównany przebieg. O ostatecznym rozstrzygnięciu przesądzi-

ła niższa liczba kar Muniza-Acosty. Przypomnijmy, że trenerami naszych utalentowanych młodych dżudoków są Eugeniusz Myształ oraz Kamil Grabowski.

5. miejsce, po bardzo wyrównanych i ciężkich walkach w wadze -55kg wywalczył inny reprezentant Czarnych, Jakub Wencel. Reszta naszych zawodników odpadła w walkach eliminacyjnych, ale jak podkreślali trenerzy zebrali oni cenne doświadczenie, które powinno przynieść korzyści w przyszłości. **IZO**

BYTOM, GDAŃSK

Zgodnie złali Stoczniovec

W minioną sobotę zarówno męska, jak i żeńska drużyna hokejowa Polonii Bytom miały zaplanowane mecze ligowe ze Stoczniovcem Gdańsk. I one, i oni urządzili rywalom tegie lanie.

Panowie występujący w MHL wygrali na wyjeździe 8:0 (3:0, 1:0, 4:0). Na liście strzelców zapisali się: Kiryl Yastrabau (x2), Sebastian Wicher (x2)

Piotr Bajon (x2) oraz Patryk Jarosz i Mikołaj Kociszewski. W niedzielę czekał ich mecz w Toruniu. O zwycięstwie mówiono głośno.

Z kolei mistrzyni Polski z Tauron Hokej Ligi u siebie strzeliły gdańszczankom jeszcze więcej bramek. Zwyciężyły 10:0, (1:0, 6:0, 3:0), a bramkarę Stoczniovec pokonywały

Wiktora Dziwok (x2), Ida Talanda (x2), Karolina Późniewska (x2), Karolina Gawandtka, Klaudia Chrapek, Olivia Tomczok oraz Lena Zięba.

Panie wciąż zdecydowanie przewodzą stawce i wciąż nie znalazły pogromczyń. Straciły dotąd zaledwie dwa gole w zeszłotygodniowym meczu z Kojotkami Naprzód Janów. **AURE**

TRWA REKRUTACJA NA STANOWISKO

MAGAZYNIER

MIEJSCE PRACY:

42-512 Psary, ul. Akacyjowa 6

Nasz nowoczesny magazyn odzieżowy to przyjazne środowisko pracy bez dźwigania.

Zapewnimy umowę o pracę, bezpłatną opiekę medyczną i dojazd do pracy!

Poznaj swoje przyszłe obowiązki:

- układanie produktów na półkach lub wieszakach
- kompletowania i pakowanie zamówień dla klientów
- przekazywanie gotowych paczek do wysyłki

Zapraszamy do składania aplikacji!

APLIKUJ PRZEZ STRONĘ

WWW.ID-LOGISTICS.COM/PL/QFERTY-PRACY/

Dołącz do naszego zespołu w Psarach!

Rozwijamy się i czujemy wiatr w żaglach

BYTOM. Z PREZESEM SPÓŁKI BYTOMSKI SPORT, **SŁAWOMIREM KAMIŃSKIM** ROZMAWIAMY O: PODPISANIU UMOWY NA BUDOWĘ DRUGIEJ TRYBUNY NA BOISKU PRZY ULICY PIŁKARSKIEJ, POWODACH DŁUGIEGO OCZEKIWANIA NA ROZPOCZĘCIE TEJ INWESTYCJI, DOBREJ GRZE PIŁKARZY POLONII BYTOM, SZTUCZNEJ MURAWIE I STARYM STADIONIE PRZY UL. OLIMPIJSKIEJ.

W jakim miejscu jest teraz piłkarska Polonia?

Pierwsze miejsce w tabeli, po serii 12 zwycięstw, to nie jest przypadek, drużyna wykonuje świetną robotę i jest w bardzo dobrych rękach – to obraz ostatnich tygodni, ale i efekt merytorycznej pracy moich koleżanek i kolegów. Natomiast patrząc szerzej – ostatnie 6 lat to dwa awanse, wyjście z ogromnych długów, kilkadziesiąt milionów złotych wydane na budowę nowej infrastruktury, złota gwiazdka w certyfikacji akademii piłkarskich oraz bardzo wysoko oceniany, autorski system szkolenia. To jest dobry czas. Rozwijamy się i czujemy wiatr w żaglach.

Dlaczego tak długo trzeba było czekać na realizację drugiego etapu?

Wszyscy jesteśmy zniecierpliwieni, bo widzimy, że ta rozbudowa jest konieczna. Obiekt, w obecnym kształcie, otwarliśmy rok temu. W mojej opinii nie zmarnowaliśmy od tego czasu ani jednego dnia. Należało przecież przygotować dokumentację, zabezpieczyć środki na realizację tej inwestycji i przeprowadzić postępowanie przetargowe. Osoby zajmujące się na co dzień przetargami doskonale wiedzą, że nie na wszystkie terminy mamy wpływ, bowiem wynikają one z przepisów. U nas nie obyło się bez odwołań

Istotna, z punktu widzenia rozgrywania meczów będzie zachodnia trybuna na ponad tysiąc miejsc. Będzie ona zadaszona na całej swojej długości, wykonana zostanie na żelbetonowej konstrukcji.

oraz postępowania przed Krajową Izbą Odwoławczą, ale równolegle pozyskałmy decyzję środowiskową o oraz pozwolenie na wycinkę zieleni – to powinno znacznie przyspieszyć realizację inwestycji.

Jakiś czas temu pojawiła się informacja, że przetarg został unieważniony!

To prawda. Nie uznaliśmy jednego z dokumentów złożonych przez wykonawcę, w następstwie czego ten

się odwołał od naszej decyzji. Po umorzeniu sprawy przez izbę odwoławczą przetarg musiał zostać unieważniony, co umożliwiło nam przystąpienie do negocjacji w trybie z wolnej ręki. Do rozmów zaprosiliśmy wykonawcę, który brał udział w przetargu. Nie zmienialiśmy żadnych parametrów pierwotnego przetargu, wykonawca uzupełnił bark z pierwszej procedury, a nam po kilku dniach negocjacji udało się uzyskać nieco lepszą ofertę cenową od złożonej w unieważnionym przetargu. Ostatecznie jesteśmy zadowoleni z takiego obrotu sprawy, ponieważ do prac można przystąpić niemal od razu. Zresztą teren budowy już został przekazany wykonawcy. Jak widzimy, są to skomplikowanie zagadnienia, więc musieliśmy im poświęcić czas.

Co dokładnie zostanie wykonane podczas kolejnego etapu rozbudowy?

Istotna, z punktu widzenia rozgrywania meczów będzie zachodnia trybuna na ponad tysiąc miejsc. Będzie ona zadaszona na całej swojej długości, wykonana zostanie na żelbetonowej konstrukcji. Krzeselka na tej trybunie będą umiejscowione wyżej niż na trybunie już istniejącej, co znacznie poprawi widoczność. Nauczni doświadczeniem ostatniego roku

będziemy też chcieli skrócić czas wejścia kibiców na teren obiektu poprzez usprawnienie systemu kołowodów. Powiększony zostanie sektor przewidziany dla kibiców drużyn gości.

Czy ma sens rozpoczynanie budowy tuż przed zimą?

Spora część prac związana jest z wykończeniem dwóch górnych kondygnacji budynku klubowego, więc roboty można rozpocząć szybko i prowadzić je niezależnie od panującej aury. Budowa trybuny wymaga uzyskania pozwolenia na budowę, zatem przewiduję, iż zasadnicza część prac przypadnie na miesiące wiosenne 2025 roku.

A co z murawą? Czy na sztucznej można grać w pierwszej lidze?

Nie ma przeciwwskazań do gry na syntetycznej trawie na poziomie pierwszej ligi. Jest natomiast jeszcze kilka wymogów licencyjnych, które należy spełnić. Technicznie jesteśmy na to przygotowani. Nie ukrywamy, że wciąż poszukujemy środków na ewentualne prace związane, na przykład, z podgrzewaniem płyty boiska. Choć nie do końca widzimy zasadność takiej funkcji przy nawierzchni syntetycznej, to na ten moment jest to wymóg. Szukamy rozwiązań. Mogę zapewnić, że zrobimy wszystko, by niezależnie od klasy roz-

grywkowej grać dla naszych kibiców u siebie. Przypomnę, że w ubiegłym sezonie, obiekt otwieraliśmy we wrześniu, a mimo to nie rozegraliśmy ani jednego spotkania w roli gospodarza na stadionie poza Bytomiem.

Nie sposób pominąć kwestię stadionu przy Olimpijskiej. Jak aktualnie wygląda sytuacja?

Tu niestety niewiele się zmieniło. Przed nami druga instancja batalii sądowej z wykonawcą z 2018 roku. Patrząc na tę sprawę z perspektywy czasu utwierdzam się w przekonaniu, że decyzja o rozpoczęciu budowy obiektu przy ul. Piłkarskiej była słusznym rozwiązaniem. Gdybyśmy mieli czekać do rozstrzygnięcia sporu, to pewnie w dalszym ciągu stalibyśmy w miejscu i to bez dachu nad głową. Mam świadomość, że oczekiwania są duże i mamy jeszcze bardzo wiele do zrobienia, ale cieszę się, że udało nam się nadgonić wiele zmarnowanych lat i możemy iść do przodu z coraz wyżej podniesioną głową. Skupiamy się teraz na rozbudowie obiektu akademii i wspieraniu pierwszej drużyny, w dalszej walce o ligowe punkty.

Dziękuję za rozmowę.

-Dziękuję i zapraszam na mecze wszystkich sekcji Polonii Bytom. ■